T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYE'DE 2/B UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (ANKARA-ÇAMLIDERE ÖRNEĞİ)

Zekeriya BEKTAŞ

Danışman	**Doç. Dr. Burak ARICAK**
Jüri Üyesi	**Prof. Dr. Halil Barış ÖZEL**
Jüri Üyesi	**Doç. Dr. Hakan ŞEVİK**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ORMAN MÜHENDİSLİĞİ ANA BİLİM DALI

KASTAMONU – 2019

TEZ ONAYI

Zekeriya BEKTAŞ tarafından hazırlanan "**Türkiye'de 2/B Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Ankara-Çamlıdere Örneği)**" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri üyeleri önünde savunulmuş ve **oy birliği** ile Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **Orman Mühendisliği Ana Bilim Dalı**'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman	Doç. Dr. Burak ARICAK Kastamonu Üniversitesi	.....
Jüri Üyesi	Prof. Dr. Halil Barış ÖZEL Bartın Üniversitesi	.....
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Hakan ŞEVİK Kastamonu Üniversitesi	.....

12/06/2019

Enstitü Müdürü	Prof. Dr. Hasbi YAPRAK	.....

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

Zekeriya BEKTAŞ

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

TÜRKİYE'DE 2/B UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (ANKARA-ÇAMLIDERE ÖRNEĞİ)

Zekeriya BEKTAŞ
Kastamonu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Orman Mühendisliği Ana Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Burak ARICAK

Anayasamızda koruma altına alınan ormanlarımız, çıkan kanunlarla orman köylüsünü korumak ve ekonomik kazanç sağlamak amacıyla 2/B uygulamalarına konu edilmiştir. Ülkemizde sürdürülebilir ormancılık anlayışının benimsenmesi ve küresel boyutta ormanların korunması ve arttırılmasının gerektiği bilincinin toplumlarda yer bulması, 2/B uygulamalarının kriter ve tekniğinin yeniden ele alınmasını gerektirmektedir. Zira yapılan 2/B uygulamalarında mevcut kriterlere uymayan yerler de orman sınırları dışına çıkartılmaktadır.

Çalışma kapsamında Ankara İli, Çamlıdere İlçesindeki birimlerde 2/B uygulamaları teknik ve hukuki boyutuyla incelenip değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmelerde 6831 sayılı kanunun 2/B madde uygulamaları 1744, 2896, 3302 sayılı Kanunlara göre gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu da aynı araziye ilişkin farklı kanun uygulamalarının yapılıp farklı kararlar verilmesine neden olmuştur. Uygulamalar sonucunda; elde edilen kazanımların kanunların çıkış amacıyla karşılaştırılmasında rantabl bir sonuç doğmamıştır.

Anahtar kelimeler: 2/B, 6831 sayılı kanun, Orman Kadastrosu, Çamlıdere İlçesi

2019, 61 sayfa
Bilim Kodu: 1205

ABSTRACT

MSc. Thesis

EVALUATİON OF APPLİCATİONS 2/B İN TURKEY (ANKARA-ÇAMLIDERE EXAMPLE)

Zekeriya BEKTAŞ
Kastamonu University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Forest Engineering

Assoc. Prof. Dr. Burak ARICAK

In our constitution, our protected forests are the subject of 2/B applications in order to protect the forest villagers and provide economic gain. The awareness of the need to adopt a sustainable forestry approach in our country and the need to protect and increase the forests in the global scale requires the re-consideration of the criteria and technique of 2/B applications. In 2/B applications, places that do not comply with the existing criteria are also taken out of the forest borders.

Within the scope of the study, 2/B applications in the units in Çamlıdere District of Ankara Province were examined and evaluated with technical and judicial aspects. In these evaluations, it has been seen that Law No. 6831 is carried out in three different ways according to Laws 2/B Article 1744, 2896, 3302 This has led to different decisions on the same land and made different decisions. This has led to the implementation of different laws on the same land and making different decisions. As a result of applications; no profitable results were obtained in comparing the obtained gains with the aim of starting the laws.

Key Words: 2/B, Law no 6831, Forest Cadastre, Çamlıdere District

2019, 61 pages
Science Code: **1205**

TEŞEKKÜR

"Türkiye'de 2/B Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Ankara-Çamlıdere Örneği)" adlı bu çalışmada Çamlıdere İlçesindeki birimlerde yapılan 2/B uygulamalarını değerlendirmek amacıyla öncelikle Orman Bölge Müdürlüğü, Orman İşletme Müdürlüğü ve Tapu ve Kadastro Biriminden veriler toplanıp ön inceleme yapılmıştır. Parsellerin arazideki yerlerinin tespitini yapmak amacıyla ilgili programlardan faydalanıp yer tespitleri yapılmıştır. Zemindeki yer tespitlerinde arazinin engebeli olması ve bazı parsellere ulaşım yolu olmaması zorluklar doğurmuştur. Çalışmalar neticesinde elde edilen bulgular ve değerlendirmeler detaylı olarak açıklanmıştır.

Çalışma boyunca desteğini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Burak ARICAK'a teşekkürü borç bilirim. Ayrıca tez çalışmam süresince desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen bütün sorularımı sabırla yanıtlayan değerli mesai arkadaşlarım Orman Yüksek Mühendisi Abdullah ÇOLAK'a, Başmühendis Ender GENÇ'e, Ziraat Mühendisi Mustafa Kemal AVCI'ya, Orman Mühendisi Mehmet Hilmi YENİKURTULUŞ'a, Orman Yüksek Mühendisi Aykut YİĞİT'e ve harita teknikeri Erkan AKÇA'ya teşekkür ederim.

Bu günlere gelmemde çok büyük emekleri olan, hayatım boyunca bana her türlü konuda destek veren çok değerli babam İsmail Hakkı BEKTAŞ'a, kıymetli annem Asiye BEKTAŞ'a ve sevgili Eşim Esmeray KEÇECİ BEKTAŞ'a çok teşekkür ederim.

Zekeriya BEKTAŞ
Kastamonu, Mayıs 2019

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ ONAY	ii
TAHHÜTNAME	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	x
GRAFİKLER DİZİNİ	xi
TABLOLAR DİZİNİ	xii
1. GİRİŞ	1
1.1. Tezin Amacı ve Önemi	3
2. GENEL KISIMLAR	5
2.1. 2/B madde Uygulamasını Düzenleyen Kanunlar	5
2.1.1. 3116 Sayılı Kanun	5
2.1.2. 5653 Sayılı Kanun	5
2.1.3. 6831 Sayılı Kanun	5
2.1.4. 1744 Sayılı Kanun	6
2.1.5. 2896 Sayılı Kanun	7
2.1.6. 3302 Sayılı Kanun	7
2.1.7. 5831 Sayılı Kanun	8
2.1.8. Ormanların Devletleştirilmesi	8
2.2. 2/B Madde Uygulama Koşulları	10
2.2.1. Bilim ve Fen Bakımından Orman Niteliğini Tam Olarak Kaybetmesi	10
2.2.2. Tarım Alanı Haline Dönüşmüş Yerler	10
2.2.3. Hayvancılıkta Kullanılmasında Yarar Olduğu Tespit Edilen Yerler	11
2.2.4. Köy yerleşim Alanı	11
2.2.5. Kasaba ve Şehir Yerleşim Alanları	12
2.3. 31.12.1981 Gününden Önceki Halin Tespiti	12
2.4. 3116 Aplikasyonu	13
3. MATERYAL VE YÖNTEM	15
4. ÇALIŞMA ALANI	17
5. BULGULAR	18
5.1. İnceleme Yapılan Birimler	19
5.1.1. Ahatlar Mahallesi	19
5.1.2. Akkaya Mahallesi	21
5.1.3. Bardakçılar Mahallesi	23
5.1.4. Beyler Mahallesi	25
5.1.5. Çukurören Mahallesi	26
5.1.6. Çamköy Mahallesi	28
5.1.7. Doğanlar Mahallesi	29
5.1.8. Dörtkonak Mahallesi	31

5.1.9. Eldelek Mahallesi 34
5.1.10. Elören Mahallesi 36
5.1.11. Güney Mahallesi 37
5.1.12. İnceöz Mahallesi 39
5.1.13. Kuyubaşı Mahallesi 40
5.1.14. Müsellim Mahallesi 41
5.1.15. Ozmuş Mahallesi 43
5.1.16. Peçenek Mahallesi 45
5.1.17. Sarıkavak Mahallesi 46
5.1.18. Tatlak Mahallesi 47
5.1.19. Yediören Mahallesi 49
6. TARTIŞMA 56
7. SONUÇ VE ÖNERİLER 57
KAYNAKLAR 59
ÖZGEÇMİŞ 61

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler

%	Yüzde işareti

Kısaltmalar

CBS	Coğrafi Bilgi Sistemleri
cm	Santimetre
GPS	Küresel Konum Belirleme Sistemi
Ha	Hektar
OGM	Orman Genel Müdürlüğü
O.S	Orman Sınırı
P	Parsel
km²	Kilometrekare
m²	Metrekare
m	Metre
2/B	Orman Kanununun 2'nci maddesinin (B) bendi

ŞEKİLLER DİZİNİ

		Sayfa
Şekil 2.1.	Türkiye orman alanlarının kadastro durumu	14
Şekil 5.1.	Çamlıdere İlçesi 2/B, orman, tarım alanları dağılımı	19
Şekil 5.2.	Ahatlar Mahallesi 2/B parselleri	20
Şekil 5.3.	Akkaya Mahallesi 2/B parselleri	22
Şekil 5.4.	Bardakçılar Mahallesi 2/B parselleri	24
Şekil 5.5.	Beyler Mahallesi 2/B parselleri	25
Şekil 5.6.	Çukurören Mahallesi genel sınırı ve 2/B parselleri	27
Şekil 5.7.	Çamköy Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	28
Şekil 5.8.	Doğanlar Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	30
Şekil 5.9.	Dörtkonak Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	33
Şekil 5.10.	Dörtkonak Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	33
Şekil 5.11.	Eldelek Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	35
Şekil 5.12.	Elören Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	36
Şekil 5.13.	Güney Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	38
Şekil 5.14.	İnceöz Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları	39
Şekil 5.15.	Kuyubaşı mahallesi eylemli orman alanları	40
Şekil 5.16.	Müsellim Mahallesi eylemli orman alanları	42
Şekil 5.17.	Ozmuş Mahallesi eylemli orman ve kamulaştırma alanı	44
Şekil 5.18.	Peçenek Mahallesi eylemli orman alanları	45
Şekil 5.19.	Sarıkavak Mahallesi eylemli orman alanları	46
Şekil 5.20.	Tatlak Mahallesi 2/B parseli ve eylemli orman alanları	48
Şekil 5.21.	Yediören Mahallesi 2/B parseli ve eylemli orman alanı	49
Şekil 5.22.	Yılanlı Mahallesi 2/B parselleri	50
Şekil 5.23.	Yılanlı Mahallesi baraj rezervuar alanında kalan 2/B parseli	51
Şekil 5.24.	Elmalı Mahallesi 2/B parseli	51
Şekil 5.25.	Osmansin Mahallesinde 2/B'ye konu edilen parsel	52
Şekil 5.26.	Çamlıdere İlçesi orman alanı ve 2/B, eylemli orman, kamulaştırılan, baraj alanında kalan alan dağılımı	52

GRAFİKLER DİZİNİ

		Sayfa
Grafik 5.1.	Ahatlar Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonucu alanı	21
Grafik 5.2.	Akkaya Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım ..	23
Grafik 5.3.	Bardakçılar Mahallesi 2/B parsellerindeki dağılım	24
Grafik 5.4.	Beyler Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	26
Grafik 5.5.	Çukurören Mahallesi 2/B parsellerindeki dağılım.....	27
Grafik 5.6.	Çamköy Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım .	28
Grafik 5.7.	Doğanlar Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	30
Grafik 5.8.	Dörtkonak Mahallesi 2/B parsellerindeki dağılım.....	33
Grafik 5.9.	Eldelek Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım...	35
Grafik 5.10.	Elören Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	36
Grafik 5.11.	Güney Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	38
Grafik 5.12.	İnceöz Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	39
Grafik 5.13.	Kuyubaşı Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	41
Grafik 5.14.	Müsellim Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	42
Grafik 5.15.	Ozmuş Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım ...	44
Grafik 5.16.	Peçenek Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım .	45
Grafik.5.17.	Sarıkavak Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	47
Grafik 5.18.	Tatlak Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım.....	49
Grafik 5.19.	Yediören Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım	50
Grafik.5.20.	Çamlıdere İlçesi orman alanı ve 2/B, eylemli orman, kamulaştırılan, baraj alanında kalan alan dağılımı	54

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1.1. Kadastrosu Tamamlanan ve Tescil Edilen Orman Alanı Miktarındaki Değişim (Kümülatif)..... 14

1. GİRİŞ

İnsanlık tarihi boyunca ormanlardan faydalanmış ve faydalanmaya da her geçen gün daha fazla şekilde devam etmektedir. Çağımızda ormanlardan sürdürülebilir faydalanma esas alınmıştır. Orman alanlarının sınırlandırılması ve geometrik şekillerinin belirlenebilmesi için birçok kanun ve yönetmelikle orman kadastro çalışmaları yürütülmektedir. Ülkemizde orman kadastrosu ile ilgili ilk olarak 1937 yılında 3116 sayılı Kanun çıkarılmış ve bu kanunda orman sınırlarını belirleme çalışmalarının 10 yıl içinde bitirilmesi öngörülmüştür. Ancak sınırlandırma çalışmaları halen bitirilememiş ve Orman Genel Müdürlüğü 2018 yılı performans programına göre 2018 yılı itibariyle bitirilmesi hedeflenmiştir.

Orman kadastro ve mülkiyet kadastro çalışmaları koordinasyonunun sağlanamaması, eskiden yapılan orman kadastro haritalarının tescile esas olarak alınmaması, mülkiyet kadastrosu ile olan farklılıklar ve sınırlandırmaya yapılan itirazlar orman kadastro çalışmalarının tescilini yavaşlatmaktadır. Bu da kadastro çalışmalarının bitirilememesine neden olmaktadır.

Ayrıca, hali hazırda tescil ve sınırlandırma işlemleri bitirilmemişken 1255 sayılı Kanunla yapılan 1970 yılındaki Anayasa değişikliği ve 1744 sayılı Kanunla da 1973 yılında 6831 sayılı Orman Kanununda yapılan değişikler sonucunda orman niteliğini kaybederek tarım alanı haline dönüşen alanların orman sınırları dışına çıkartılması işlemlerine başlanmıştır (Türker, 2003). Yapılan kanun değişiklikleri sonucunda 2/B olarak bilinen orman sınırları dışına çıkarma uygulaması tekrar değişikliğe uğrayarak önce 1983 yılında 2986 sayılı Kanunla, sonra da 1986 yılında 3302 sayılı Kanunla yeniden düzenlenerek bugüne kadar gelmiştir.

1973 yılında 1744 sayılı Kanunla Orman Kanununda yapılan değişiklikle 15.10.1961 tarihinden önce orman niteliğini bilim ve fen bakımından tam olarak kaybetmiş alanların orman sınırları dışına çıkartılması kararı verilmiş ve bu kanunun uygulanmasına başlanmıştır. 2896 sayılı Kanun 1983 yılında çıkartılmış ve orman sınırları dışına çıkarmanın yani 2/B'nin en önemli kıstası olan orman vasfını kaybetme tarihi ve çalışmaların uygulama süresi değiştirilmiştir.

Bu yeni düzenlemeyle 1744 sayılı Kanunda 2/B uygulamasıyla orman sınırları dışına çıkarma işlemi kanunun yürürlüğe girdiği tarih olan 1973 yılından itibaren 10 yıl süreyle sınırlandırılmış. Ancak 1983 yılında çıkan 2896 sayılı Kanunla 2/B uygulamasının süre sınırlaması kaldırılmış ve böylece kanuna göre bilim ve fen bakımında orman niteliğini tam olarak kaybeden yerlerin orman sınırları dışına çıkartılması işlemleri süresiz olmuştur. Kanunun 2'nci maddesinin (b) bendiyle de 2/B uygulaması sonucunda orman sınırları dışına çıkartılacak yerlerin bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olması gereken tarih 15.10.1961 gününden 31.12.1981 gününe çekilmiştir. Bu kanunla orman kadastro komisyonlarının yapısında da değişiklikler olmuştur.

2896 sayılı Kanun ve 1744 sayılı Kanun uygulamaları sonucunda orman sınırları dışına çıkartılan yerlerin kişilere satışı doğrudan yapılabilirken, bu uygulamaya 1986 yılında çıkartılan 3302 sayılı Kanunla son verilerek 2/B uygulamaları sonucu orman sınırları dışına çıkarma işlemiyle şahıslar adına değil de hazine adına orman sınırları dışına çıkartılmasına hükmü getirilmiştir. Bu kanunla orman kadastro komisyonları dışında genel kadastro ekiplerine de orman sınırlarının belirlenmesi imkânı verilmiştir.

3302 sayılı Kanunla Orman Kadastro Komisyonları tarafından hazine adına blok olarak orman sınırları dışına çıkartılan 2/B alanlarının daha sonra Tapu ve Kadastro Müdürlüğü tarafından kullanıcı tespitlerinin yapılması ve hazine tarafından da şahıslara satışı yapılmaktadır.

OGM'nin 2018 yılı verilerine göre ülkemizin orman kadastrosu tamamlanmıştır. Devam etmekte olan 2/B madde uygulamasıyla 17.600 birimde toplam 502.000 ha alan orman sınırları dışına çıkarılmıştır. Orman kadastrosu sonucu hem orman varlığımız artırılmış hem de 2/B uygulamalarıyla orman sınırları dışına çıkartılan alan tüm orman alanlarımızın yaklaşık % 2,2' si kadardır.

2/B ilk olarak 1973 yılında 1744 sayılı Kanunla başlayıp daha sonra 2896 ve 3302 sayılı kanunlarla değişerek günümüze kadar süregelmiştir. 2/B'nin başlangıçtaki amacı orman köylüsünü korumak, onlara tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerini

sürdürebilmeleri için alan sağlayarak yaşamlarını iyileştirmek iken, daha sonra bir gelir kapısı olarak görülüp ekonomik boyutu ön plana çıkmıştır.

Ancak son yıllarda ülkemizde sürdürülebilir ormancılık anlayışının benimsenmesi ve küresel boyutta ormanların korunması ve artırılmasının gerektiği bilincinin toplumlarda yer bulması, ön plana çıkan bu anlayışın ve 2/B uygulamalarının kıstas ve tekniğinin yeniden kapsamlı bir şekilde ele alınmasını gerektirmektedir. Zira yapılan 2/B uygulamalarında kıstaslara uygun olmayan yerler de orman sınırları dışına çıkarılmaktadır. Bununla birlikte orman kadastro ve 2/B uygulamaları orman işletmeleri tarafından anlaşılamamakta ve yeterli ilgi gösterilmemektedir.

1.1. Tezin Amacı ve Önemi

Bu çalışmayla geçmişten günümüze 2/B ile ilgili mevzuat anlatılarak Ankara İli, Çamlıdere İlçesi mahallelerinde yapılan 2/B uygulamaları ile orman sınırları dışına çıkartılan alanlar, ilgili kanunlar çerçevesinde incelenmiştir. 2/B uygulamalarının yapımı sırasındaki teknik ve mevzuat açısından karşılaşılan sorunların ve çelişkilerin irdelenmesi ele alınıp çalışmalar sonrasında orman sınırları dışına çıkartılan arazilerin hangi amaçla kullanıldıklarının ve son durumlarının tespiti yapılacaktır. Tüm bunlarla birlikte 2/B'nin köylü açısından ve devlet açısından ne ölçüde fayda sağladığı veya sağlamadığı ortaya çıkacaktır.

6831 sayılı Orman Kanununun 2/B maddesine göre yapılan orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin, 1744, 2896 ve 3302 sayılı kanunlarla değişik kanun uygulamalarıyla gerçekleştirilmesi, komisyonların karar aşamasında geçmişe dönük verilere ulaşamaması nedeniyle kesin ve net karar alınamaması aynı yere ilişkin farklı uygulamaların yapılmasına ve birbirinden ayrı kararlar verilmesine neden olmaktadır. Bu da önemli sorunlara yol açmaktadır.

2/B uygulamaları ile orman sınırları dışına çıkarma işleminin Ülkemizin lehine uygun olup olmadığı ve orman köylüsüne destek sağlayıp sağlamadığı ve bu uygulamaların ne derece mevzuata uygun olup olmadığı konularında önemli tereddütler bulunmaktadır (Türker, 2003). 2/B çalışmalarının uygulanması sırasında tekniği ve mevzuatı gereği 2/B arazisi olarak orman sınırları dışına çıkartılmaması

gereken bazı sahaların orman sınırı dışına çıkartıldığı bilinmektedir. Bu alanların hazine tarafından satışı yapılmadan önce 2/B uygulamalarının orman kadastro açısından mevzuata uygunluğunu denetlenmelidir.

Bu çalışma neticesinde;

- Ankara İli, Çamlıdere İlçesinde yapılan uygulamaların değerlendirilmesi,
- Karşılaşılan sorunlar,
- 2/B'nin köylü açısından ve devlet açısından ne ölçüde fayda sağladığı veya sağlamadığının değerlendirilmesi,
- 2/B çalışmalarıyla orman sınırları dışına çıkartılan alanların son durumları incelenmiştir.

2. GENEL KISIMLAR

2.1. 2/B Madde Uygulamasını Düzenleyen Kanunlar

2.1.1. 3116 Sayılı Kanun

1937 yılında çıkan 3116 sayılı Kanunun 2'nci maddesine göre bu kanunun 1'inci maddesi dışında kalan, bulundukları mevki ve vaziyet ve haiz oldukları hususiyet noktasından halkın, memleketin sıhhat, selamet menfaatine yarayacak olup da bu kanunun birince maddesi kapsamına girmeyen muayyen ağaçlı sahalardaki ağaç kat'i yatı orman idaresinin iznine tabi hükmü getirilmiştir (Usluoğlu, 1987). Ayrıca bu kanunun 16'ncı maddesi ile devlet ormanlarının toprağı ile birlikte şahıslara veya müesseselere devri kanunla izin alınmasına ve bunlar üzerinde herhangi bir şekilde kullanım hakkı tesisi Bakanlar Kurulu Kararına bağlanmıştır. Bu hükümde orman köylüsü olma zorunluluğu olmadan satışa konu edilmesi orman köylüsünün korunmasıyla bağdaşmamaktadır. Ancak 1950 yılında 5653 sayılı Kanunun çıkartılmasına kadar bu kanun uygulamasıyla satışa konu olan herhangi bir yere kayıtlarda rastlanmamıştır (Nimetoğlu, 2008).

2.1.2. 5653 Sayılı Kanun

1950 yılında çıkartılan 5653 sayılı Kanunla düzenlenen yeni orman tanımıyla makilikler orman alanları dışında tutulmuş, ayrıca vakıf ormanları tanımı kaldırılıp orman ayrımı dörtten üçe düşürülmüştür. Orman tanımından çıkartılan makiliklerin tefriki için komisyonlar kurulmuş ve bu komisyonlar çalışmalarına başlamıştır (Ayanoğlu, 1994).

2.1.3. 6831 Sayılı Kanun

1956 yılında çıkartılarak yürürlüğe giren 6831 sayılı Kanunla birlikte ormanın tanımı tekrar değiştirilmiş ve makiliklerden toprak muhafaza karakteri taşımayan yerler orman sayılmaz denmiştir. Ayrıca ormanlar mülkiyet ve idare bakımından Devlet Ormanları, Hükmi Şahsiyeti haiz amme müesseseleri ormanları, Hususi ormanlar ve

Vasıf ve Karakter bakımından Muhafaza ormanları, Milli parklar, İstihsal Ormanları olarak sınıflara ayrılmıştır. Bu kanunun 2'nci maddesiyle de 2/B uygulamalarının yani orman sınırları dışına çıkarma koşulları belirtilmiş ve 2/B uygulamalarının orman kadastro komisyonları tarafından uygulanmasına başlamıştır.

3116 sayılı Kanun ormanlarımızın devamlılığını sağlamak amacıyla ormanların korunması, bakımı, işletilmesi için devlet mülkiyeti ve devlet işletmeciliğini esas alırken 6831 sayılı Kanunla bu anlayıştan uzaklaşılarak kişisel çıkarlar ön plana çıkmıştır (Nimetoğlu, 2008). Zira bu kanun uygulamalarıyla orman sınırları dışına çıkartılan ve tarım alanı olarak kullanılmayan çok değerli alanların varlığı aşikârdır.

2.1.4. 1744 Sayılı Kanun

1973 yılında çıkartılan 1744 sayılı bu Kanunla 6831 sayılı Orman Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmiş ve bu kanuna 3 ek madde ile geçici madde eklenmiştir. Bu kanuna göre 15.10.1961 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden su ve toprak rejimine zarar vermeyen, orman bütünlüğünü bozmayan, tarım alanı haline dönüşmüş yerler ile hayvancılıkta kullanılan otlak yaylak gibi yerler orman sınırları dışına çıkartılır hükmü getirilmiş. Ve evvelce sınırlaması yapılmış olan yerlerde orman niteliğini kaybeden alanların orman sınırları dışına çıkarma işlemi için 10 yıllık süre sınırlaması getirilmiştir (Öztaş, 1978).

Yine bu kanunla Orman Kadastro Komisyonları ve bunlara bağlı Orman Kadastro Ekiplerinin yapısı belirlenmiştir. 1744 sayılı Kanun kapsamında 70 Orman Kadastro Komisyonu ve bu komisyonlara bağlı 350 Orman Kadastro Ekibi kurularak çalışmalara başlanmıştır.

1744 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle, Devlet ormanlarının kadastrosu ve sınırlarının tayin ve tespiti Orman Kadastro Komisyonları tarafından yapılmasına karar verilmiştir. Bu değişiklikle, ilk defa olarak yapılan işin bir kadastro çalışması olduğu ve bu işi yapmakla görevli birimin de tahdit komisyonu değil de kadastro komisyonu olduğu belirtilmiştir (Güneş, 2009).

2.1.5. 2896 Sayılı Kanun

1982'de Anayasa değiştikten sonra 1983 yılında 2896 sayılı Kanunla daha önceden orman sınırları dışına çıkarmanın esas kuralı olan 15.10.1961 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş olması hükmü, 31.12.1981 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden şeklinde değiştirilmiştir (Ayanoğlu, 1994).

Bu tarihler arasındaki 20 yıl boyunca orman sınırları dışına çıkartma işlemleri yasallık kazanmıştır. 2896 sayılı Kanun 1984-1985 yıllarında yürürlükte kalmış ve 27.030 ha alan orman sınırları dışına çıkarılmıştır (Turan, 2003).

2.1.6. 3302 Sayılı Kanun

1986 yılında çıkan 3302 sayılı bu kanunla orman kanunun bazı maddeleri değiştirilmiştir. Yapılan bu değişikliklerle orman sınırları dışına çıkarma koşulu genişletilerek ve kolaylaştırılarak orman aleyhine olan hükümler getirilmiştir. Su ve toprak rejimini bozmayan yerler ile orman bütünlüğünü bozmamak şartı kaldırılmıştır.

Velioğlu (2008) "yine diğer bir yenilik 2'nci madde uygulamaları aleyhine Orman Genel Müdürlüğü'nün dava hakkının ortadan kaldırılması, bu hakkın Orman Bakanlığı'na verilmesidir" şeklinde değerlendirmede bulunmuştur (s. 76).

2896 sayılı Kanunda orman bütünlüğünü bozan yerler ile su ve toprak rejimine zarar verecek yerler 2/B maddesi uygulamalarına konu edilmezken, 3302 sayılı Kanunla bu koşullar ortadan kaldırılarak su ve toprak rejiminin ve ormanın bütünlüğünün bozulması göz ardı edilmiştir.

Velioğlu (2008) değerlendirmesinde "bir yerin orman niteliğini tam olarak kaybettiğinin kriteri o yerden el çekildiğinde ormana dönüşme durumunun var olup olmadığıdır. Bu ilkeye göre orman sınırları dışına çıkarma işlemi sonucunda su ve toprak rejimi zarar görüyorsa zaten o yer tam olarak nitelik yitirmemiştir" (s. 76) demektedir.

2.1.7. 5831 Sayılı Kanun

2009 yılında yayımlanarak yürürlüğe giren 5831 sayılı Kanunla orman, tapu, imar mevzuatında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler 2B uygulaması yönünden kadastrosu yapılan yerlerin değerlendirilmesine imkân sağlayacak işlemlerin tamamlanmasına yöneliktir. Orman kadastro uygulamalarının hızlandırılması ve kadastro çalışmalarının uygulanmasında ortaya çıkan sorunların giderilmesi, 2B alanlarının kullanım kadastrosu tespitinin yapılması da bu kapsamda sayılabilir. Bu değişikliklerin 2B kapsamındaki yerlerin satışına izin verildiği şeklinde anlaşılmaması gerekir.

5831 sayılı Kanunun 8'inci maddesiyle 3402 sayılı Kadastro Kanununa eklenen hazine adına orman sınırları dışına çıkartılan yerlerin kadastrosu ve tesciline yönelik 4'üncü ek maddeyle, 2B alanlarının kullanım kadastrosu tespitinin yapılması mümkün hale gelmiştir.

2.1.8. Ormanların Devletleştirilmesi

1945 yılında 4785 sayılı Kanunla ormanlar devletleştirilmiştir. 1950 yılında 5658 sayılı Kanunla devletleşen ormanların bir kısmının tekrar iadesi yapılmıştır. 1950 yılında 5653 sayılı Kanunla 3116 sayılı Kanunda tahdit komisyonlarının çalışmalarını hızlandırmak için teknik değişiklikler yapılarak aerofotometri usulü getirilmiştir.

Özetle Cumhuriyet döneminde ilk olarak 1937 yılında 3116 sayılı Kanunla orman tahdit çalışmalarına başlanmış ve bu kanuna dayanarak 1940 yılında çalışmaların birliğinin sağlanması amacıyla Orman Tahdit ve Tescil Talimatnamesi çıkarılmıştır.

1956 yılında halen yürürlükte olan 6831 sayılı Kanunla 3116 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılıp, 2/B ile orman sınırları dışına çıkarma işlemi hükmü getirilmiş ve su ve toprak rejimini bozmaması gerektiğine karar verilmiştir. Komisyon çalışmalarına itiraz süresi bir yıl olarak belirlenmiş, kanuna dayanarak Orman Tahdit ve Tescil Talimatnamesi ve Teknik İzahnamesi çıkarılmıştır.

1973 yılında 1744 sayılı Kanunda 6831 sayılı Kanunda köklü değişiklikler yapılmıştır. 15.10.1961 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerler tanımına yer verilmiş ve ilk defa yanan orman alanlarının orman sınırları dışına çıkarılamayacağı hükme bağlanmıştır.

1983 yılında 2896 sayılı Kanunla 6831 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak orman niteliğini kaybetmiş olma zamanı 31.12.1981 gününe çekilmiş ve kadim mezarlık tanımına yer verilmiştir.

1986 yılında 3302 sayılı Kanunla 6831 sayılı Kanunda değişiklik yapılmıştır. Halen yürürlükte olan bu kanun daha çok orman kadastro komisyonları ve teknik işlerinde değişiklikler yapmıştır. 1987 yılında ve son olarak 2018 yılında da yine 6831 sayılı Kanunda orman sınırları dışına çıkarmayla ilgili değişiklik yapılmıştır.

2003 yılında 4999 sayılı Kanun 6831 sayılı Kanunda değişiklik yaparak kadastro çalışmalarındaki fenni hata düzeltme yetkisi orman kadastro komisyonlarına verilmiştir.

Görüldüğü gibi orman kanununda kadastroyla ilgili 1937 yılından buyana 8 defa değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikler her defasında kadastro çalışmalarına yeni bir boyut kazandırmıştır. 1744 sayılı Kanunda belirtilen orman vasfını kaybetme tarihinin 1986 yılında 2896 sayılı Kanunla değişmesiyle, çalışma yapılan tüm birimlerde yeniden çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.

1744 sayılı Kanuna göre orman sınırları dışında bırakılan bazı yerler 2896 sayılı kanuna göre unutulmuş orman olarak orman sınırları içine alınmıştır. Ayrıca kanunların uygulanmasındaki tekniklerin değişmesi ve teknolojinin gelişmesiyle tespit edilen 2/B alanları, orman sınırları ve tapulu parseller arasındaki mükerrer alanlar ve ortaya çıkan sorunları gidermek için her defasında yeni düzenlemeler yapılmak zorunda kalınmıştır.

2.2. 2/B Madde Uygulama Koşulları

2.2.1. Bilim ve Fen Bakımından Orman Niteliğini Tam Olarak Kaybetmesi

Bir yerin 2/B madde uygulamasına konu edilebilmesi için o yerin tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık gibi çeşitli tarım alanları veya otlak kışlak yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen yerler ile kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanlarından olması gerekir (Özdemir ve Deda, 1991). En önemlisi de bu yerlerin 31.12.1981 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olması şarttır.

Normal şartlar altında bir yerin kendi halinde orman niteliğini kendiliğinden tam olarak kaybetmesi mümkün değildir. Bir yerde orman örtüsü varsa oradaki orman varlığı kendiliğinden yok olmayacaktır. Her iklimin kendine has bitki örtüsü vardır. Burada önemli olan o yerin belirtilen tarihten önce orman vasfının tam olarak kaybettirilmiş olmasıdır.

2.2.2. Tarım Alanı Haline Dönüşmüş Yerler

Tarım arazisi; üzerinde ekim, dikim, bakım, yetiştirme yapılarak veya doğrudan doğruya tabi faktörlerden faydalanılarak tarımsal üretime elverişli olan veya ıslah edilmek suretiyle üretime elverişli hale getirilmiş araziye tarım arazisi denir (Demiralp, 1998).

Öncesi orman olan bir arazinin tarım alanına dönüşmesi için kullanıcısı tarafından işgal edilerek veya ormandan açma yaparak ekim, dikim yoluyla buralarda tarla, bağ, bahçe, fındıklık, fıstıklık gibi tarımsal faaliyette bulunulması gerekir (Mestav, 2001). Orman kadastro açısından da önemli olan bu arazilerin orman vasfını kaybederek tarım alanına ne zaman dönüştüğüdür. Ayrıca bu arazilerin yangın sahası, izin sahası, Milli Park gibi alanlardan olmaması şarttır. Bu alanlar tarım alanına dönüşmüş olsa dahi 2/B madde uygulamasına konu edilemez.

2.2.3. Hayvancılıkta Kullanılmasında Yarar Olduğu Tespit Edilen Araziler

Hayvanların beslenmelerini sağlayacak yemi doğal olarak barındıran ve sürdürülebilir su, toprak, ot kapasitesine sahip yerlerde kişilerin hayvanlarını otlattıkları otlak, yaylak veya hayvanların kışı geçirmesi için uygun koşullara sahip kışlak haline dönüşmüş yerler hayvancılıkta kullanılmasında yarar olan yerlerdir (Mestav, 2001).

Ancak orman sınırları dışına çıkartılan hayvancılıkta kullanılmasında yarar olan yerlerde günümüzde hayvancılık faaliyeti çok azalmış ve buraları insanlar yazlık olarak kullanmaya başlamış durumdadır. Kadastro komisyonlarından yayla veya otlak, yaylak gibi alanların orman sınırları dışına çıkartılmasının istenme sebebi de hayvancılıktan ziyade yazlık olarak kullanma isteğidir. Özellikle büyükşehirlere yakın yerlerde bu gibi alanlar çok değerlidir.

Günümüzde otlak, yayla, yaylak gibi alanların alansal boyutuna, ot ve su kapasitesine, orman sınırları içinde, bitişiğinde veya dışında olmasına bakılmaksızın komisyonlar tarafından 2/B uygulamasını konu edilmektedir.

Bir yerin otlak, yaylak, kışlak sayılabilmesi için hayvancılıkta kullanılmasında yarar bulunan otlak, yaylak, kışlak haline dönüştürülmüş olması, otlak ve yaylakların en az 20ha, kışlakların ise en az 10 ha yüzölçümünde bulunması veya orman sınırı dışında olup bitişiğinde bulunan bu gibi yerlerle birlikte bu yüzölçümlerine ulaşacak büyüklükte olması ve hektardan en az 500 kg kuru ot elde edilmesi gereklidir (Sınmaz ve Karataş, 1995).

2.2.4. Köy Yerleşim Alanı

Bir yerin köy yerleşme alanı olarak 2/B madde uygulamasına konu edilebilmesi için arazinin 31.12.1981 gününden önce bilim ve fen bakımından önce orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olması ve ev, ahır, samanlık gibi binalarla birlikte kamu hizmeti gören binaları ve tesisleri barındırması şarttır.

Ancak 2018 yılında çıkartılan Ek 16'ncı madde ile orman sınırları dışına çıkarma koşulu daha da genişletilerek bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar olmayan ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerler ile kanunun yürürlüğe girdiği 18.04.2018 gününden önce üzerinde yerleşim alanı olan veya yerleşim alanına dönüştürülmesi uygun olan taşlık, kayalık gibi verimsiz alanların komisyonlarca tespiti yapılarak bakanlığın teklifi üzerine bakanlar kurulunca orman sınırları dışına çıkartılması hükmü getirilmiş ve Orman İşletmelerince bu gibi yerler için çalışmalar başlatılmıştır.

2.2.5. Kasaba ve Şehir Yerleşim Alanları

Son orman kanununa göre 31.12.1981 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş yerlerden olması şartıyla; şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanı haline dönüşmüş olması gerekmektedir. Bu alanlarda imar planı yoktur ancak arsa niteliğini kazanmıştır (Aras, 2002).

2.3. 31.12.1981 Gününden Önceki Halin Tespiti

Orman kadastrosu ve 2/B uygulama yönetmeliğine göre bir yerin 31.12.1981 gününden önceki durumunun tespitini yapmak için Harita Genel Komutanlığı ve kamu kuruluşlarınca yapılan 1/25.000 veya daha büyük ölçekli haritalar ile haritaların yapımında kullanılan hava fotoğrafları, orman tahdit tutanakları, krokileri ve kadastro harita ve tutanakları, amenajman plânları ve bunlarla ilgili diğer belgeler, İşletme müdürlükleri ve İşletme Şefliklerinin arşiv ve dosyalarındaki izin sahası kayıt defterleri, suç tutanakları, dava takip defteri, dava dosyaları ve mahkeme ilâmları, şehir, kasaba, mahalle ve köylere ait sınır, hali hazır harita ile imar plânları ve benzeri yazılı belgeler, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce yapılan kadastro ve tapulama işlemlerine ilişkin tapu kayıtları, kadastral harita örnekleri ve bu değerdeki diğer kayıtlar, Özel idare vergi kayıtları, mal müdürlüğü ecri misil makbuzları ve emlâk vergisi kayıtları, Tespite yarayan diğer belgelerin varlığı halinde değerlendirilir. 31.12.1981 gününden önceki durumun belirlenmesi mümkün olmadığı takdirde, durum Komisyonca yapılacak araştırma ve incelemeler sonucu tespit edilir.

2.4. 3116 Aplikasyonu

Aplikasyon, daha önceden orman kadastrosuna konu edilen yerlerden bağlantı kurularak orman sınır nokta ve hatlarının yerinin harita, tutanak, ölçü değerlerine bağlı kalarak ve bilirkişi beyanlarından da yararlanılarak arazide kesin olarak bulunup zemine yazılmasıdır. Burada önemli olan bir husus da orman tahdit tutanaklarında arazide yeri kesin olarak belli olan bir yer tarifinin yokluğunda noktanın yerinin belirlenebilmesi için tutanaklarda bulunan ölçü karnesindeki açı mesafeler hesaplanırken dünyanın yörüngesindeki eksen eğikliğinden kaynaklanan sapmanın hesaplanmasıdır. Ancak bu çoğu komisyon tarafından dikkate alınmamaktadır. Zira her aplikasyonda artı-eksi yönde küçük sapmalar oluşmakta ve her komisyon noktaları aplike ederken küçük sapmalarla birbirinden farklı yer belirlemektedir. Komisyonlar önceden kesinleşen orman sınır noktalarının yerini değiştirilmeden aynen alınır.

Aplikasyon işlemi yeni bir orman kadastrosu olmamakla birlikte aplikasyonla, kesinleşmiş orman sınırları daraltılamayacağı gibi tam tersine kesinleşen orman sınırları dışındaki yerlerde, aplikasyon işlemi adı altında orman sınırları içine alınamaz. Ayrıca, kesinleşen orman sınırları değiştirilerek yapılan aplikasyon ve bu işlem sonucunda düzenlenen tahdit haritasının hukuken geçerliliği de olmaz (Polat, 2007).

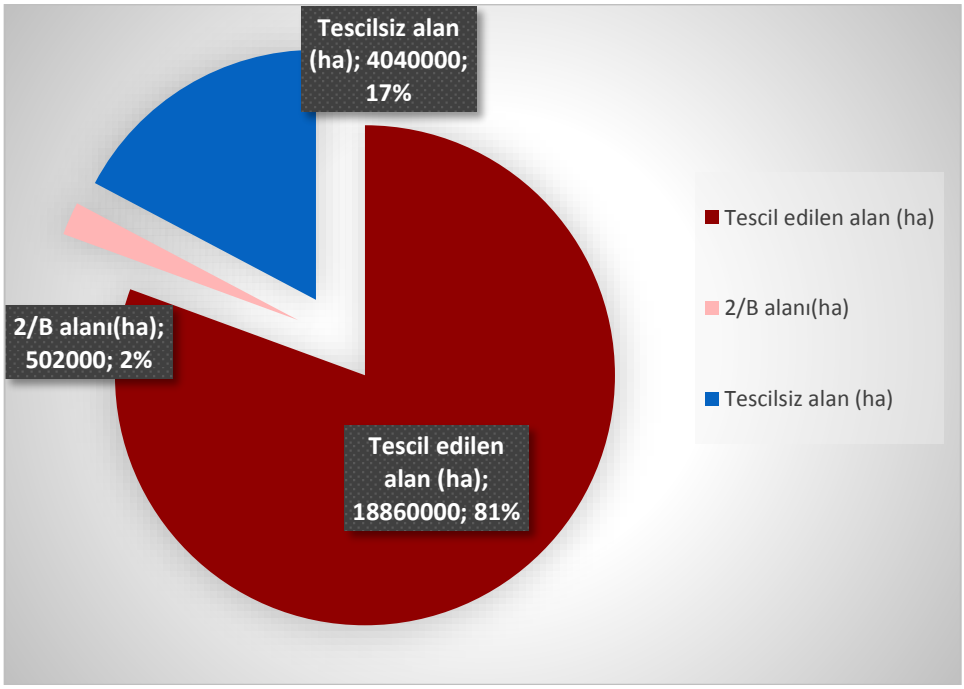
Çalışma alnında 1744 sayılı Kanununa göre 41 birimde ve 3302 sayılı kanuna göre 10 birimde çalışma yapılmıştır. Ayrıca 1744 çalışması yapılan birimlerden 23 tanesinde 5831 çalışması yapılmıştır.

Ülkemizdeki orman kadastronun son hali 2019 Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre 2/B çalışmalarının hemen bitirilemeyeceğini göstermektedir (Tablo 1.1.; Şekil 2.1.).

Tablo 1.1. *Kadastrosu Tamamlanan ve Tescil Edilen Orman Alanı Miktarındaki Değişim (Kümülatif)* (OGM, 2019)

	Birimi	1973 sonu	2004 sonu	2017	2018 sonu
Kadastrosu yapılan alan	Bin Hektar	12.446	12.446	23.000	
Tescil edilen alan	Bin Hektar	3.055	4.653	18.860	20.000
Tescil edilen alan yüzdesi	%	67,0	37,4	96	
Orman dışına çıkartılan alan	Bin Hektar		341	502	
2/B yapılan birim sayısı	Adet				17.415

Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre 2017 yılında orman kadastro çalışmalarına yaklaşık 110 000 000 TL harcanmıştır (OGM, 2019).

Şekil 2.1. Türkiye orman alanlarının kadastro durumu

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Çamlıdere İlçesindeki birimlerde 1744, 2896 ve 3302 sayılı Kanunlarla düzenlenmiş 2/B madde uygulama örnekleri mevcuttur. Araştırmada kullanılacak materyaller; orman bölge ve orman işletme müdürlüklerinden elde edilen orman kadastrosu projeleri, haritaları, kadastro tutanaklarıdır. Tespiti yapılan parseller orman kadastro komisyonlarından alınan projelerden, orman işletmesi ve köylülerden mülakatlar yardımıyla elde edilen verilerden oluşmaktadır.

Araştırma; verilerin toplanması, arazi çalışması, veri işleme ve değerlendirilmesi gibi kullanılan çeşitli yöntemlerle yürütülmüştür. Orman kadastrosu ve 2/B uygulamaları ile ilgili 3116 tahdit tutanakları, 3116 aplikasyon tutanakları, 2/B tutanakları, haritaları, projeleri gibi ilçeye ait harita ve hava fotoğrafları, Çamlıdere Kadastro Birimi, Ankara Orman Bölge Müdürlüğü Orman Kadastro ve Mülkiyet Şube Müdürlüğü 82 nolu Orman Kadastro Başmühendisliği ve Çamlıdere İşletme Müdürlüğünün ilgili kayıt ve dokümanları incelenerek altlık oluşturulmuştur.

Orman sınır noktalarının tespitinde orman kadastro tutanaklarından, haritalarından, Tapu Kadastronun Parsel Sorgulama sisteminden ve GPS'ten yararlanılmıştır. Orman kadastro parsellerinin zemindeki yerinin belirlenmesinde Google Earth'den de yararlanılmıştır. Orman kadastro tutanakları ve harita ile arazideki doğal orman sınırı dikkate alınarak bağdaştırma yapılmıştır. Arazideki çalışmalarda 2/B parsel sınır noktalarının zeminde yazılı olup olmadığı veya yer değiştirip değiştirmediğine de bakılmıştır. Arazi çalışması aşamasında, arazinin mevcut kullanım durumu ve sınırları hakkında bilgi temini için güncel Google Earth uydu görüntüsünden de yararlanılmıştır. Arazide elde edilen veriler sayısal ortama aktarılmıştır. Çalışmada elde edilen verilerden bilgi türetilmesi, ilişkilendirme gibi değerlendirmeler için CBS'den, NetCAD ve Arcgis programlarından ayrıca Excell programından da yararlanılmıştır.

Çamlıdere Orman İşletme Müdürlüğü'nden orman kadastrosu ile ilgili dosyaların taranmış hali sayısal ortamda alınmıştır. Ayrıca Çamlıdere Tapu ve Kadastro Birimi'nden kadastro projeleri temin edilmiştir. Sayısal olmayan 1744 haritaları

sayısallaştırılmıştır. Orman kadastro tutanaklarıyla sayısallaştırılan tutanaklar karşılaştırılıp hata olup olmadığı karşılaştırılmıştır. 2/B parsellerine ait O.S. noktalarının koordinatları bazı parsellerde arazide ölçülerek zemin tesisi olup olmadığı araştırılıp, parsellerin yerinin haritaya doğru işlenip işlenmediği araştırılmıştır. Tespit edilen hatalar düzeltilip öncesi ve sonrasına ait alansal değişimler açıklanmıştır.

NatCAD ortamında açılan projeler Google Eart'e aktarılarak parsellerin geçmiş yıllardan günümüze kadarki durumu tespit edilmeye çalışılmıştır. Köy halkından 2/B parsellerinin satışına olan ilgi sorulmuş ve satın alınmayan, satın almaktan vaz geçilen yerler ve sebepleri sorulmuştur.

2/B parsellerine ait 1744, 3302, 5831 sayılı kanun uygulamaları araştırılmıştır. 2/B satışları tespit edilmiştir. Kanun uygulamaları sonucundaki son durumlar ortaya konularak yapılan 2/B'lerin ne oranlarda vasıf değişikliğine uğradığı tespit edilmiştir. Böylece 2/B uygulamalarının gelir-gider dengesi, yarar-zarar durumu tespit edilmeye çalışılmıştır.

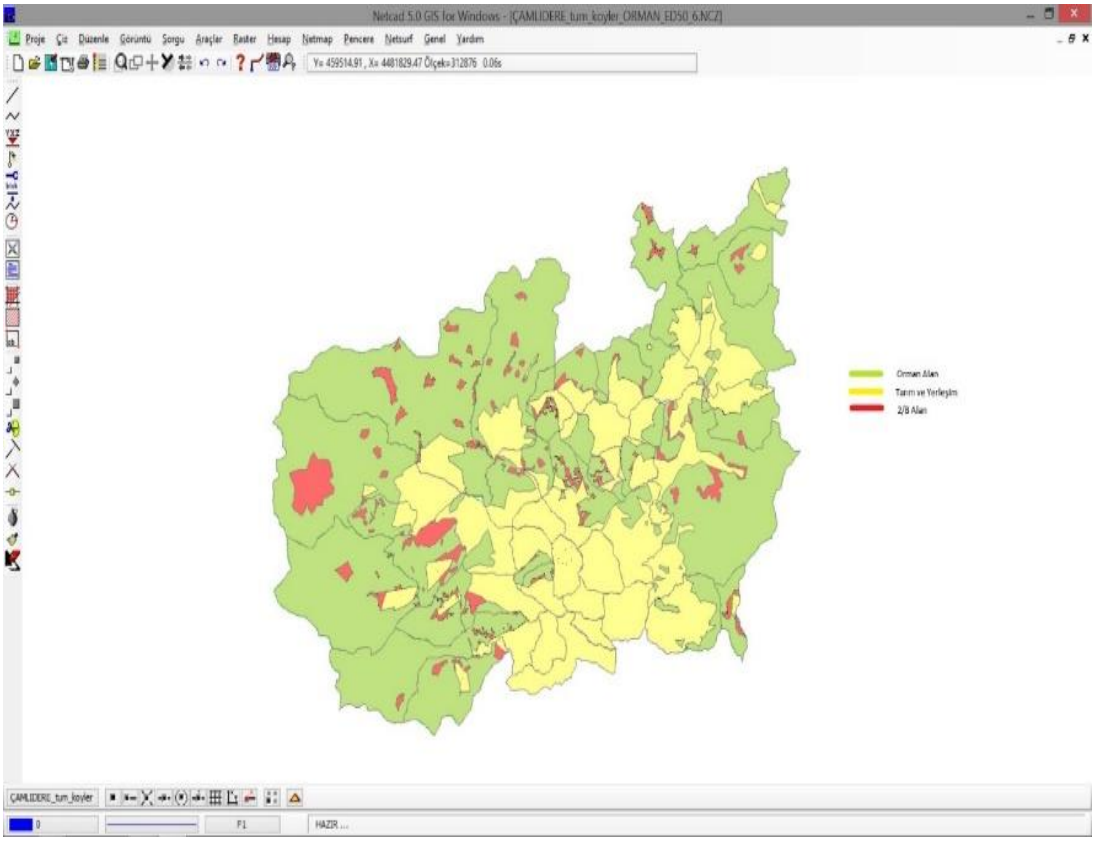
4. ÇALIŞMA ALANI

İç Anadolu'nun kuzeyinde yer alan Çamlıdere İlçesi doğusunda Kızılcahamam, Batısında Benli ve Kavaklı Dağları, Kuzeyinde Gerede ilçesi, Güneyinde Güdül ve Beypazarı ilçeleriyle çevrilidir. Yüzölçümü 650 km² ve rakımı 1175 metredir. Mevkisi İç Anadolu bölgesi ve Batı Karadeniz Bölümü arasında kaldığından bu yerlerin ikliminin etkisi altındadır. Yazları kurak ve serin, kışları soğuk ve yağışlı geçer. Çamlıdere İlçesi Pelitçik Mahallesi mevkiinde 3 hektarlık bir alanda Dünyada sayısı çok az olan ve Türkiye'de bugüne kadar bilinmeyen taşlaşmış Çam, Meşe ve Ardıç ağaçlarından oluşan 23 milyon yıl öncesine ait olduğu anlaşılan zengin fosilleşmiş-silisleşmiş bir fosil ormanı mevcuttur. Hudutları içinde 41 adet mahalle bulunmakta olup bunlardan 27 adedi 31'inci maddesi kapsamında, 11 adedi 32'nci maddesi kapsamında, 3 adedi ise orman dışıdır.

İlçede doğal göl yoktur. Ancak Bayındır, İnceöz, Bökeler, Doğancı, Doymuş, Yoncatepe, Gümele, Yahşihan, Elvanlar, Buğralar, Akkaya, Yediören, Tatlak, Peçenek mahalleleri arasındaki vadiye Ankara'nın içme suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla Bayındır Barajı inşa edilmiştir. Söz konusu baraj Ankara'nın % 70 lik içme suyunu karşılamaktadır.

5. BULGULAR

Çamlıdere İlçesindeki 41 adet mahallenin 9 tanesi ormansız köy olup, 41 mahallenin tamamında 1744'e göre 2/B çalışması yapılmış, bunlardan Akkaya, Çukuröreni, Dağkuzöreni, Elmalı, Elöreni, Güneyköy, Merkez, Osmansin, Ozmuş, Yılanlı mahallesi olmak üzere 10 tanesinde 3302 sayılı kanuna göre yeniden 2/B çalışması yapılmıştır. Ayrıca Ahatlar, Akkaya, Bardakçılar, Beyler Çukuröreni, Çamköy, Dağkuzöreni, Doğanlar, Dörtkonak, Doymuş, Eldelek Elöreni, Güney, İnceöz, Kuyubaşı, Müsellim, Osmansin, Ozmuş, Peçenek, Sarıkavak, Tatlak, Yediöreni ve Yılanlı mahallesi olmak üzere 23 adet mahallede 5831 sayılı kanuna göre güncellemeler yapılmıştır. 5831 sayılı kanuna göre yapılan güncelleştirmeler sonucunda 1744 sayılı kanuna göre orman sınırları dışına çıkartılan parsellerin birçoğunun ormanlaştığı, bir kısmından yol geçtiği, bir kısmının da baraj rezervuar alanında ve koruma zonunda kaldığı görülmüştür. Ormanlaşan parseller 5831 sayılı kanun kapsamında eylemli orman olarak tescil edilmiştir. Ayrıca 5831 sayılı kanun çalışması sonrası kullanım kadastrosu yapılarak 1145 adet parselde 533,8361 ha alan satışa sunulmuştur. Bu parsellerin satışı milli emlak tarafından ilan edilmiştir. Ancak satışa çıkan parsellerin birçoğu kullanıcıları tarafından fiyat yüksek bulunarak veya yerleşim yerine uzak olması gerekçesiyle satın alınmamıştır. Ayrıca 2/B uygulaması sonucu orman sınırları dışına çıkan yerlerden şahıslara satışı yapılan bazı parseller daha sonradan kamulaştırılmıştır. Fenni hata tespit edilen ve düzeltmesi yapılan birimler detaylı olarak incelendi ve açıklandı. İncelemeye konu alan dağılımları (Şekil 5.1.)'de gösterildi.

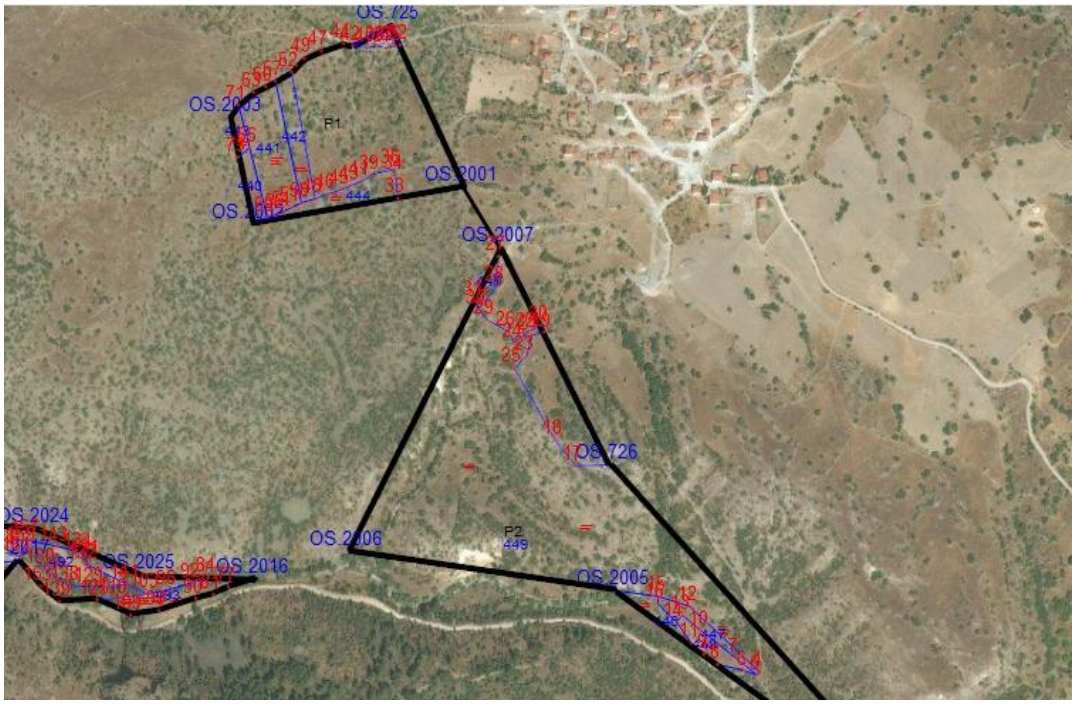

Şekil 5.1. Çamlıdere İlçesi 2/B, orman, tarım alanları dağılımı

5.1. İnceleme Yapılan Birimler

5.1.1. Ahatlar Mahallesi

Ahatlar Mahallesinde 1979 yılında 21 nolu orman kadastro komisyonu tarafından 1744 sayılı Kanun kapsamında 2/B madde çalışması ve 2012 yılında 5831 sayılı Kanun kapsamında güncelleştirme çalışması yapılmıştır. 2/B madde çalışmasıyla orman sınırları dışına çıkartılan yerlerin bir kısmının etrafında bulunan alanlarla aynı karakteri taşıdığı, 2/B madde çalışmasına konu edilemeyeceği görülmüştür. Bu alanların daha sonra güncelleştirme çalışmalarıyla eylemli orman olarak tescili sağlanmıştır (Şekil 5.2.).

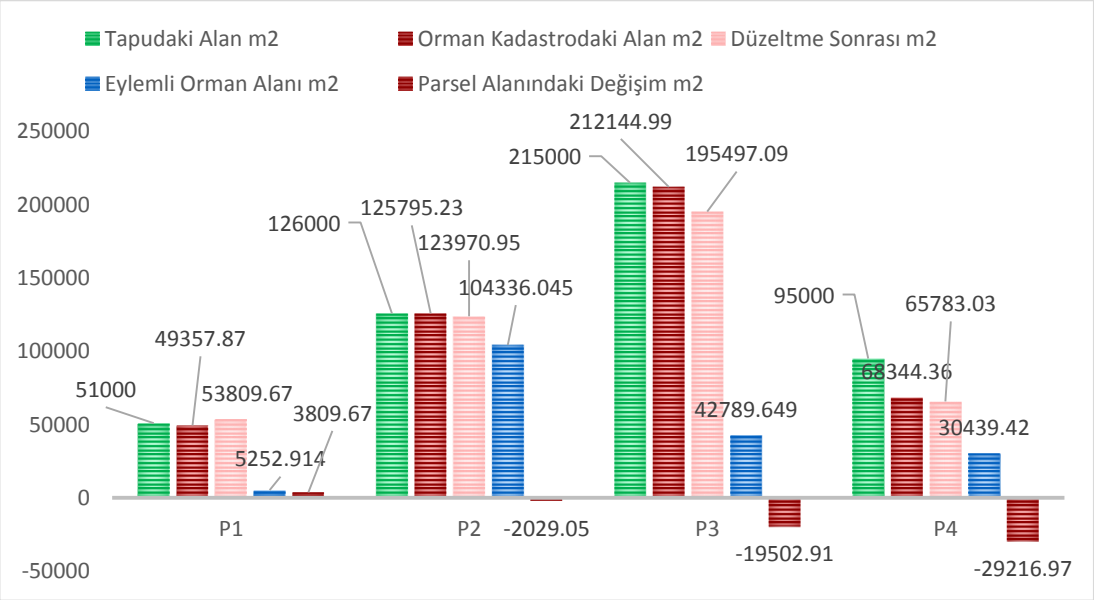
Şekil 5.2. Ahatlar Mahallesi 2/B parselleri

P-I (Kadastro 436), P-II (Kadastro 437), P-III (Kadastro 438) ve P-IV (Kadastro 439) numaralı 2/B parsellerine ait orman sınır nokta ve hatlarının Orman kadastro haritasındaki tersimatın, orman kadastro dosyasındaki tutanaklar ve zeminle uyumsuzluk gösterdiği bu nedenle orman haritasındaki O.S değerleri ve konumlarında farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Tutanaklarda hem "doğru hatla" hem de tapulama parsel numaraları belirtilerek "tarla sınırlarına uyularak" şeklinde bir biri ile çelişkili ifadeler yer aldığı tespit edilmiştir.

Orman Kadastro haritaları 1/10.000 ölçekli olarak hava fotoğrafları üzerinden koordinatsız olarak elle çizilmesi ve alan hesaplamasının da bu çizimlere dayalı olarak planimetre ve noktalı saydam şablon gibi yöntemlerle yapılmış olması nedenlerle birçok fenni hatayı barındırmaktadır. 4999 sayılı Kanun kapsamında fenni hatalar 2012 yılında düzeltilmiştir.

P-I (Kadastro 436) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 51000 m^2, orman dosyasındaki alan 49357,87 m^2 olarak hesap edilmiş hataları düzeltme sonucu alanı 53809,67 m^2, P-II (Kadastro 437) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 126000 m^2, orman dosyasındaki alan 125795,23 m^2 olarak hesap edilmiş olup, hataları

düzeltme sonucu alanı 123970,95 m^2, P-III (Kadastro 438) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 215000 m^2, orman dosyasındaki alan 212144,99 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 195497,09 m^2, P-IV (Kadastro 439) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 95000 m^2, orman dosyasındaki alan 68344,36 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 65783,03 m^2 olarak hesap edilmiştir (Grafik 5.1.).

Grafik 5.1. Ahatlar Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonucu alanı

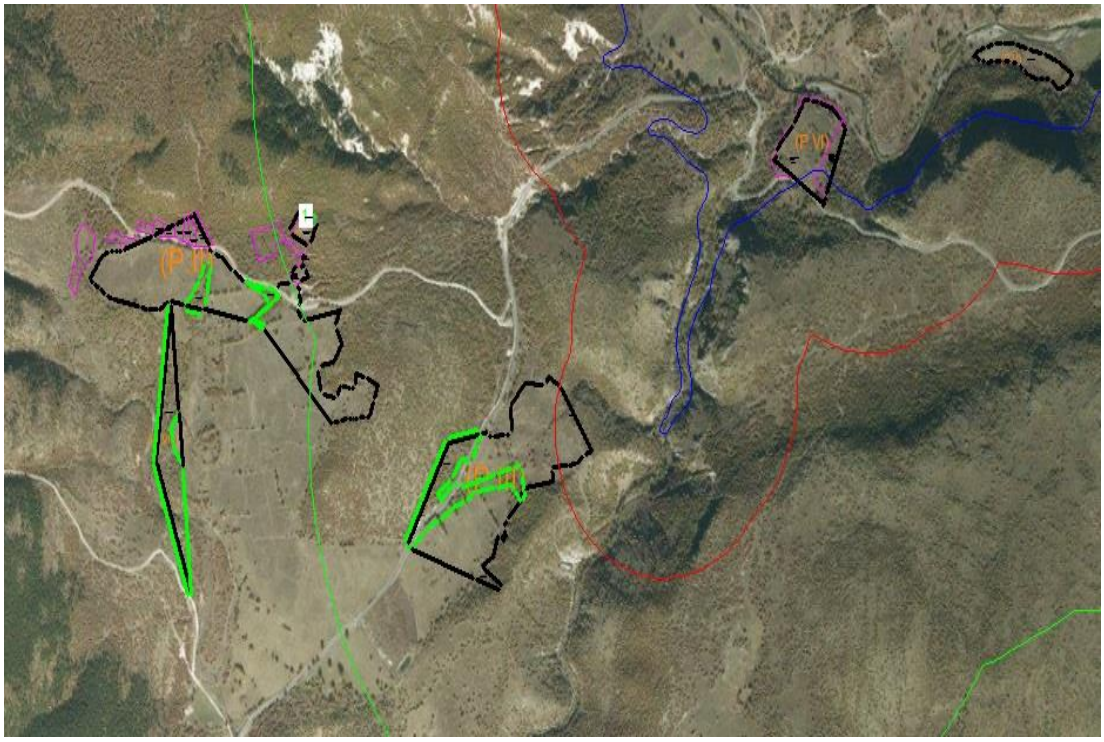
5.1.2. Akkaya Mahallesi

Akkaya Mahallesinde 1977 yılında 1744 sayılı Kanun kapsamında 2/B uygulaması, 2012 yılında 5831 sayılı Kanun kapsamında güncelleştirme ve 2013 yılında da 3302 sayılı Kanun kapsamında 2/B madde uygulaması yapılmıştır. Orman kadastro haritasının, orman kadastro dosyasındaki tutanaklar ve zeminle uyumsuzluk gösterdiği bu nedenle orman haritasındaki O.S değerleri ve konumlarında farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir.

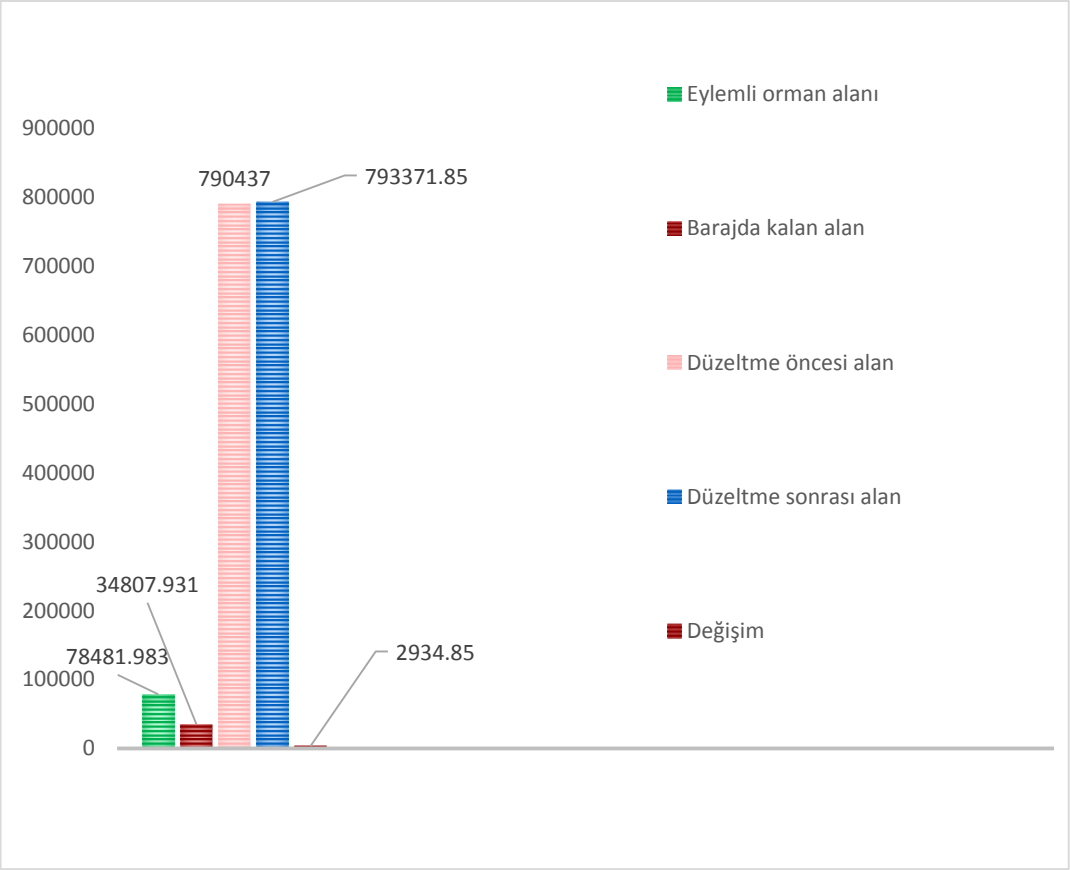
P-II (Kadastro 1028) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 141000 m^2, orman dosyasındaki alan 137515,97 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 108562,89 m^2, P-III (Kadastro 1029) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 101000 m^2, orman dosyasındaki alan 101236,85 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 103680,77 m^2, P-V (Kadastro 1031) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 16500 m^2, orman dosyasındaki alan 20552,22 m^2 olarak hesap edilmiş olup,

fenni hataları düzeltme sonucu alanı 14292,51 m^2, P-VI (Kadastro 1032) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 30000 m^2, orman dosyasındaki alan 32010,80 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 28563,79 m^2, P-VII (Kadastro 1033) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 9000 m^2, orman dosyasındaki alan 7812,08 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 5931,18 m^2, P-VIII (Kadastro 1034) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 16000 m^2, orman dosyasındaki alan 21439,21 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 22712,96 m^2, P-IX (Kadastro 1035) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 700 m^2, orman dosyasındaki alan 2963,97 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 2742,01 m^2, P-X (Kadastro 1047) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 476237 m^2, orman dosyasındaki alan 497782,13 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 506885,74 m^2 dir (Grafik 5.2.).

Akkaya mahallesinde 3 parselde eylemli orman tespiti yapılmıştır. Ayrıca 2 parselin de baraj rezervuar alanında kaldığı tespit edilmiştir. (Şekil 5.3.)'teki parsellerde yeşille gösterilen alanlar eylemli orman alanıdır.

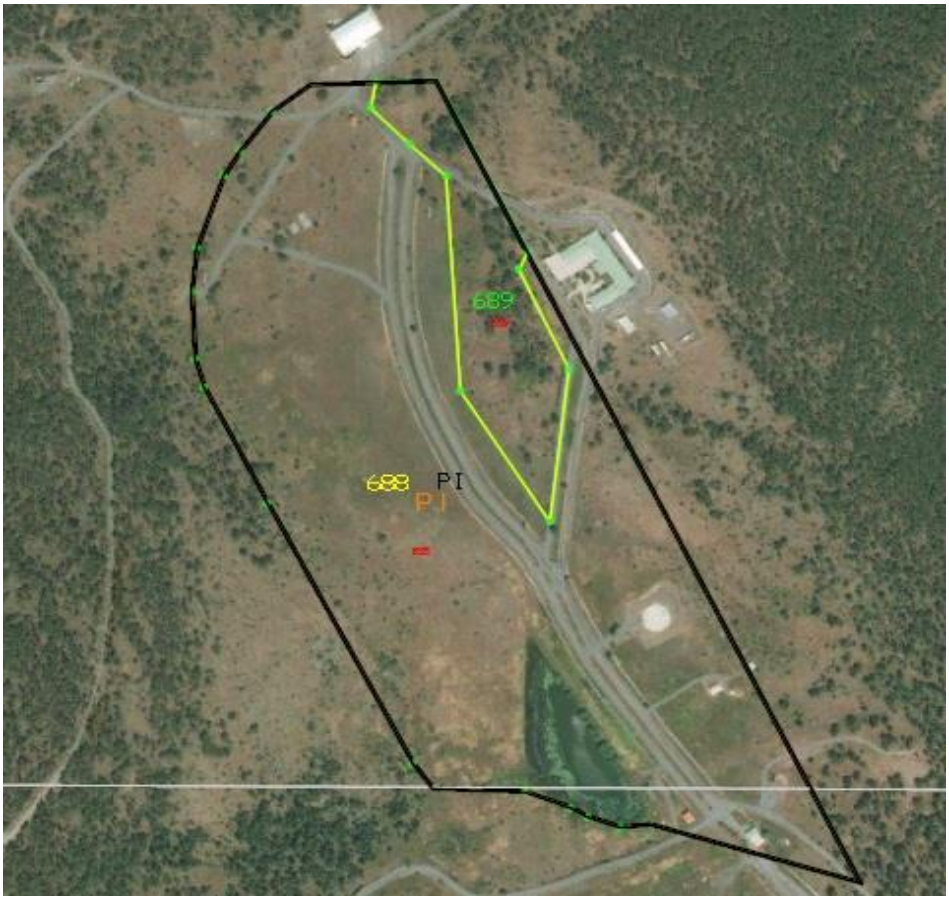
Şekil 5.3. Akkaya Mahallesi 2/B parselleri

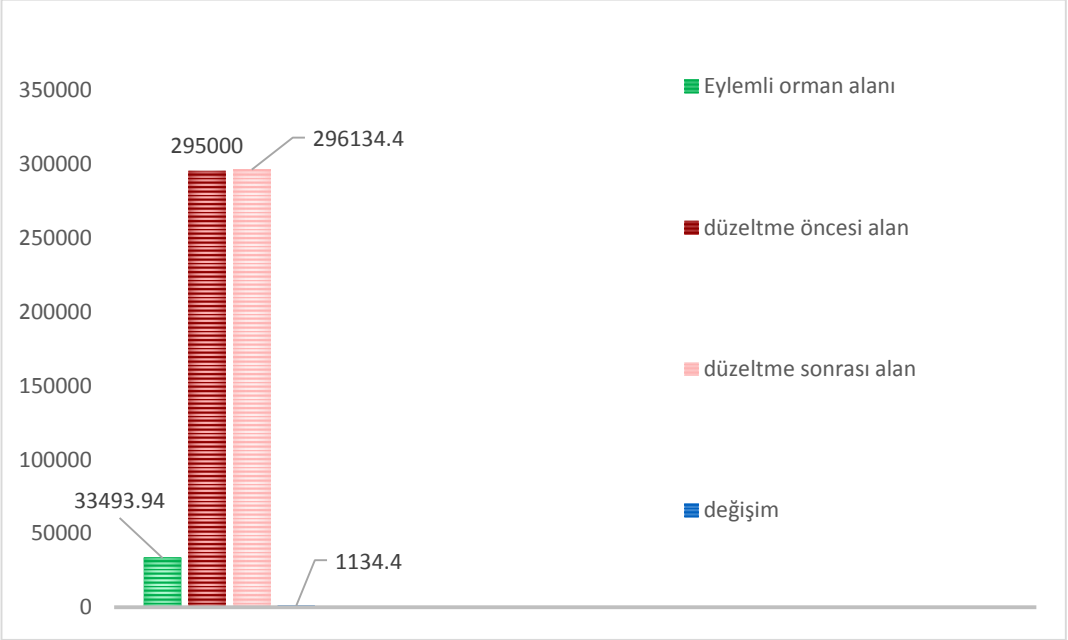
Grafik 5.2. Akkaya Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılımı

5.1.3. Bardakçılar Mahallesi

Bardakçılar Mahallesindeki 6831 sayılı Kanunun 3302 sayılı Kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-I (Kadastro 678) numaralı 2/B parseline ait orman sınır nokta ve hatlarının, orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle, dosyasındaki haritaları, ölçü, hesap ve çizim işlemlerinin teknik mevzuata ve zemine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan aplikasyon neticesinde P-I (Kadastro 678) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 295000,00 m^2, orman dosyasındaki alan 290928,97 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 296134,40 m^2 dir (Grafik5.3.; Şekil 5.4.).

Şekil 5.4. Bardakçılar Mahallesi 2/B parselleri

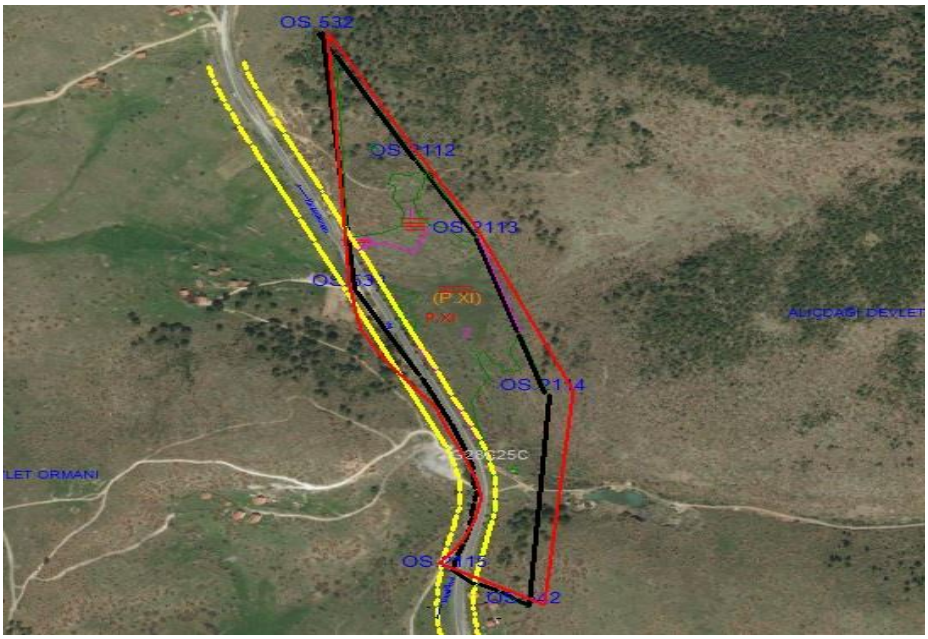
Grafik 5.3. Bardakçılar Mahallesi 2/B parsellerindeki dağılımı

5.1.4. Beyler Mahallesi

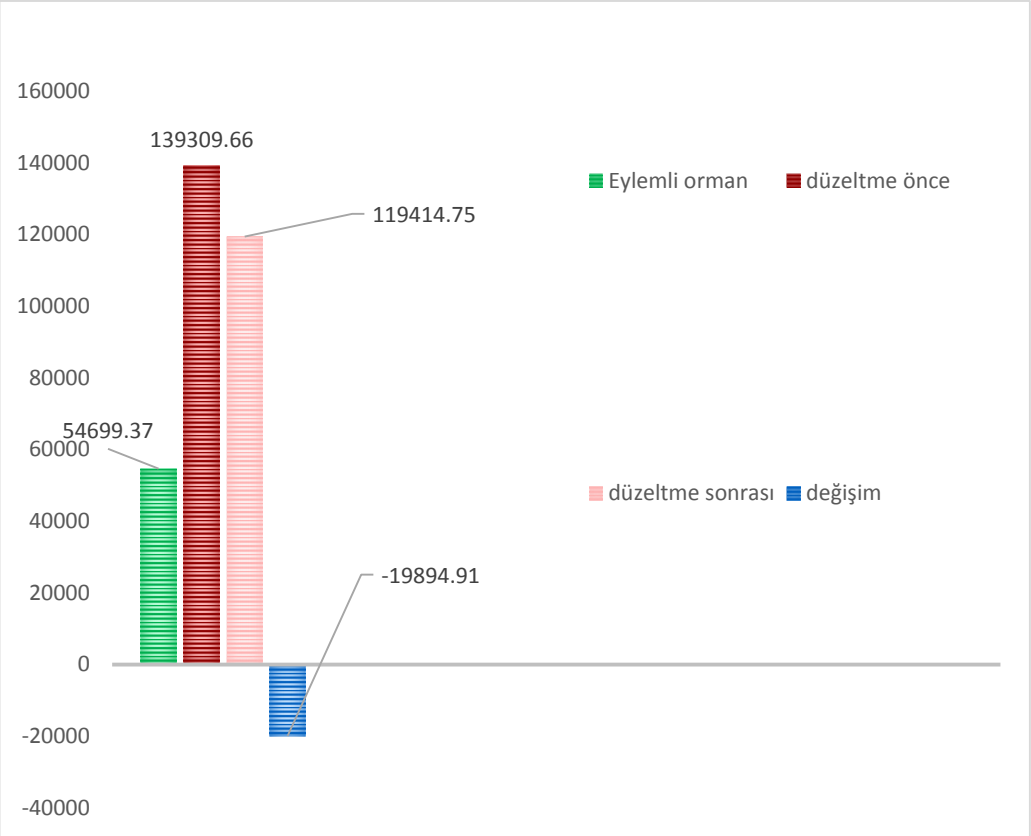
Beyler Mahallesinde 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-XI (Tescilsiz) numaralı 2/B parseline ait orman sınır nokta ve hatlarının orman kadastro haritasındaki tersimatın, orman kadastro dosyasındaki tutanaklar ve zeminle uyumsuzluk gösterdiği bu nedenle orman haritasındaki O.S değerleri ve konumlarında farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Tutanaklarda hem "doğru hatla" hem de tapulama parsel numaraları belirtilerek "tarla sınırlarına uyularak" şeklinde çelişkili ifadeler yer aldığı tespit edilmiş olup zeminle daha uyumlu olduğundan "doğru hat" yerine "parsel sınırlarına uyularak" şeklindeki ifade esas alınarak aplikasyon yapılmıştır.

PXI 2/B blok parselinin sınır nokta ve hatları Çamlıdere Kızılcahamam Devlet Yolu altında kalması nedeniyle tutanak esas alınarak aplikasyonu mümkün olmadığından tescil edilen Beyler Mahallesi dış sınırına ve orman haritalarının sayısallaştırılması sonucu elde edilen koordinatlara göre tespit edilmiştir.

Buna göre P-XI (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 139309,66 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 119414,75 m^2 dir (Grafik5.4.; Şekil 5.5.).

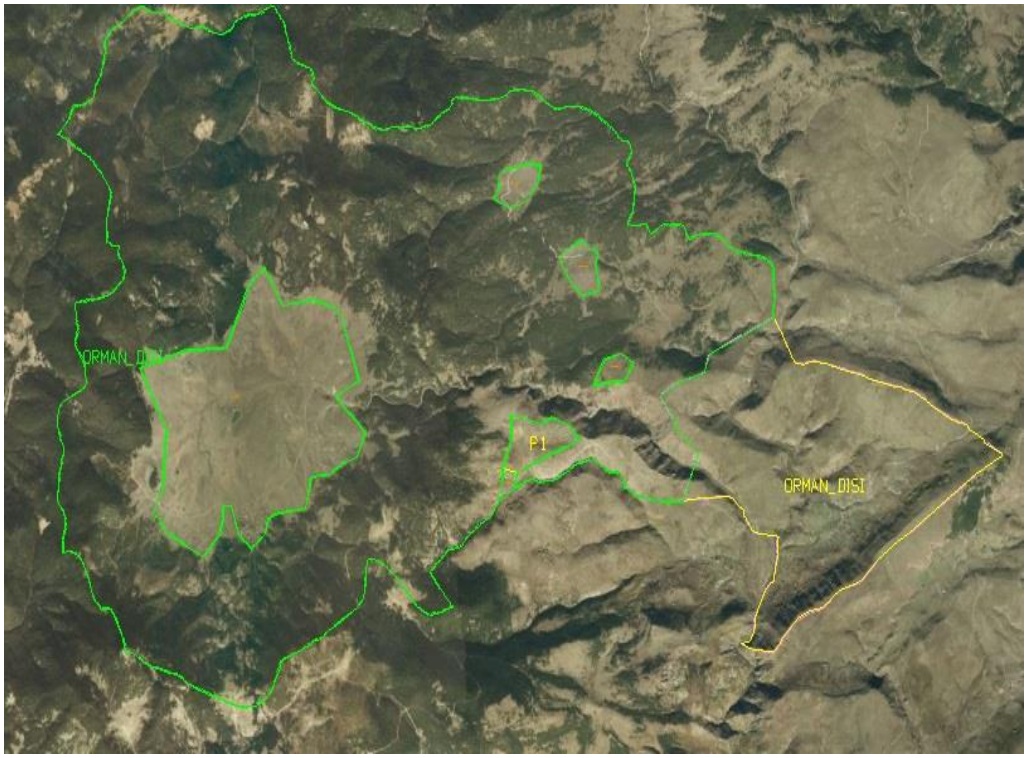
Şekil 5.5. Beyler Mahallesi 2/B parselleri

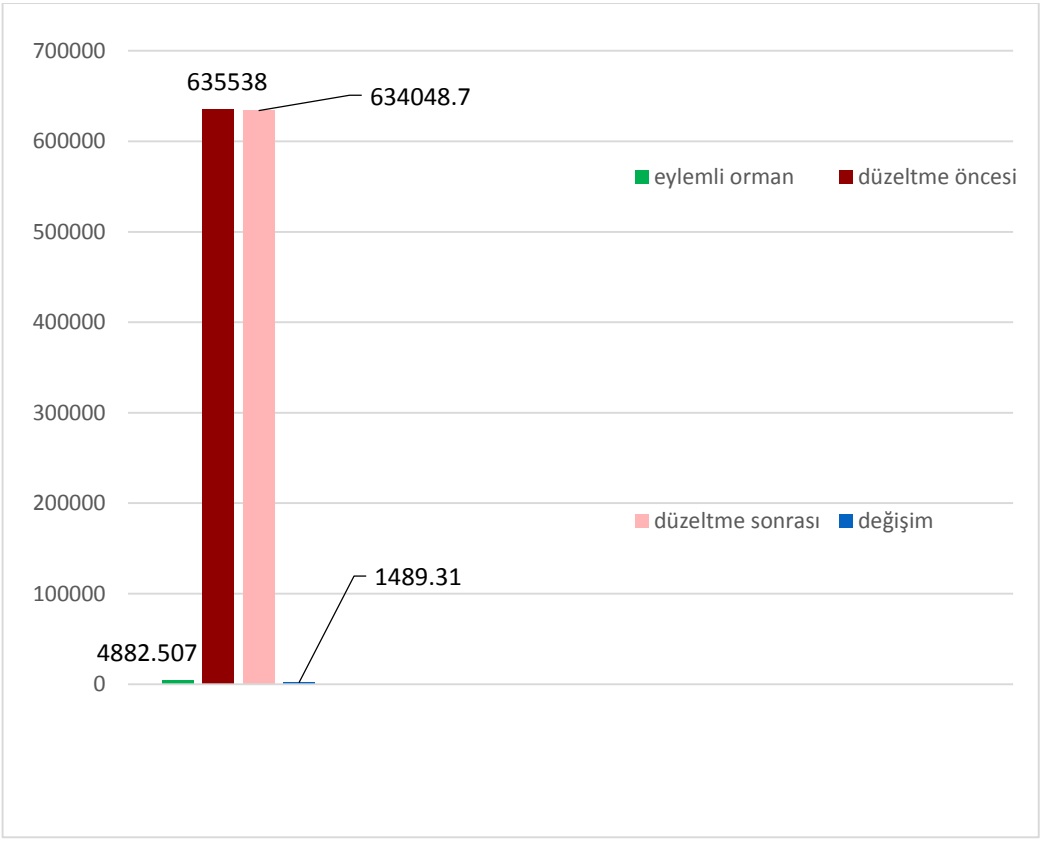
Grafik 5.4. Beyler Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.5. Çukurören Mahallesi

Çukurören Mahallesindeki 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan PXVIII ve PXIX nolu 2/B blok parselleri yaylakiye olduğu tespit edilmiştir. P-XVIII (Kadastro 101/145) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 284254 m^2, orman dosyasındaki alan 278257,54 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 284252,28 m^2, P-XIX (Kadastro 101/146) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 286251 m^2, orman dosyasındaki alan 282387,29 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 286144,83 m^2, P-XX (Kadastro 101/147) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 65033 m^2, orman dosyasındaki alan 64410,23 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 63651,58 m^2 dir (Grafik5.5.; Şekil 5.6.).

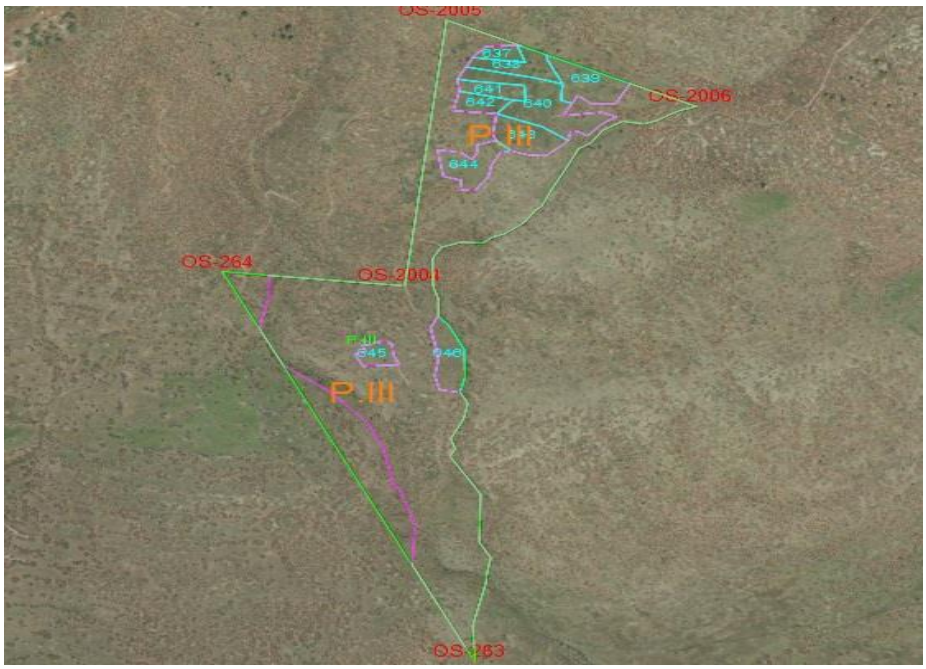
Şekil 5.6. Çukurören Mahallesi genel sınırı ve 2/B parselleri

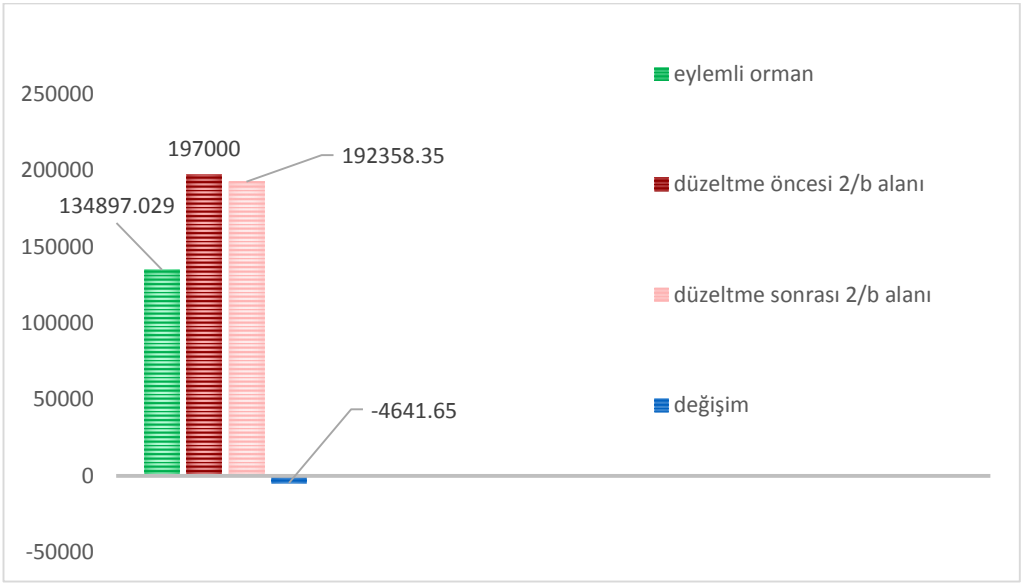
Grafik 5.5. Çukurören Mahallesi 2/B parsellerindeki dağılım

5.1.6. Çamköy Mahallesi

Çamköy Mahallesindeki P-III (Kadastro 636) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 197000 m^2, orman dosyasındaki alan 195307,97 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 192358,35 m^2 olarak hesaplanmıştır (Grafik5.6.; Şekil 5.7.).

Şekil 5.7. Çamköy Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

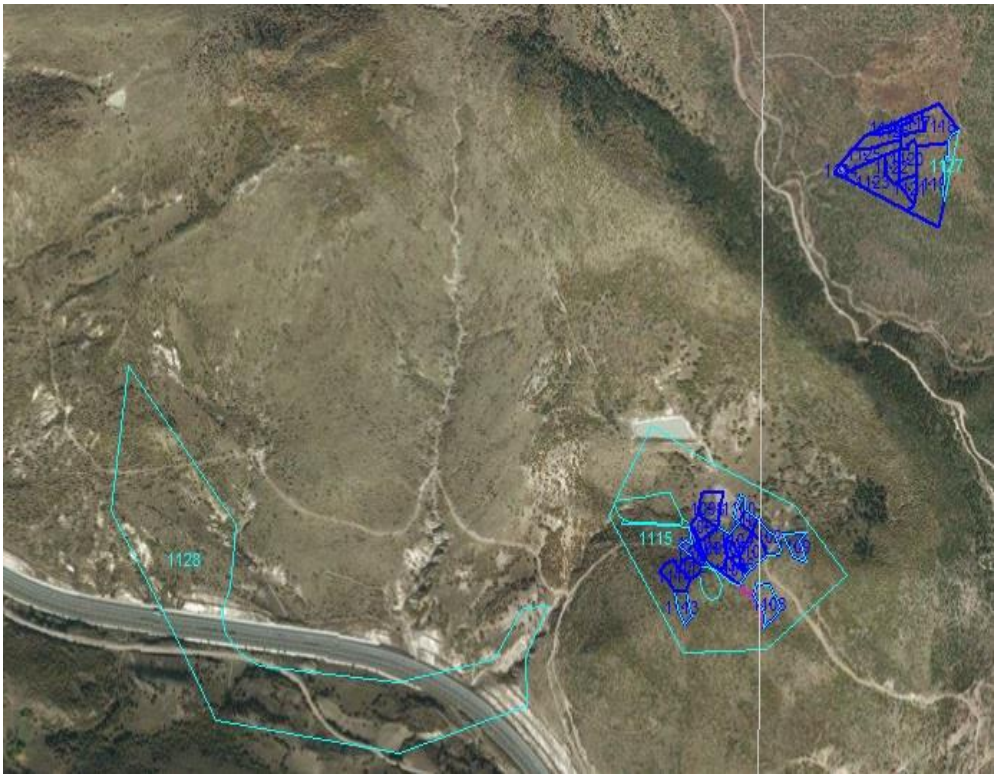

Grafik 5.6. Çamköy Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

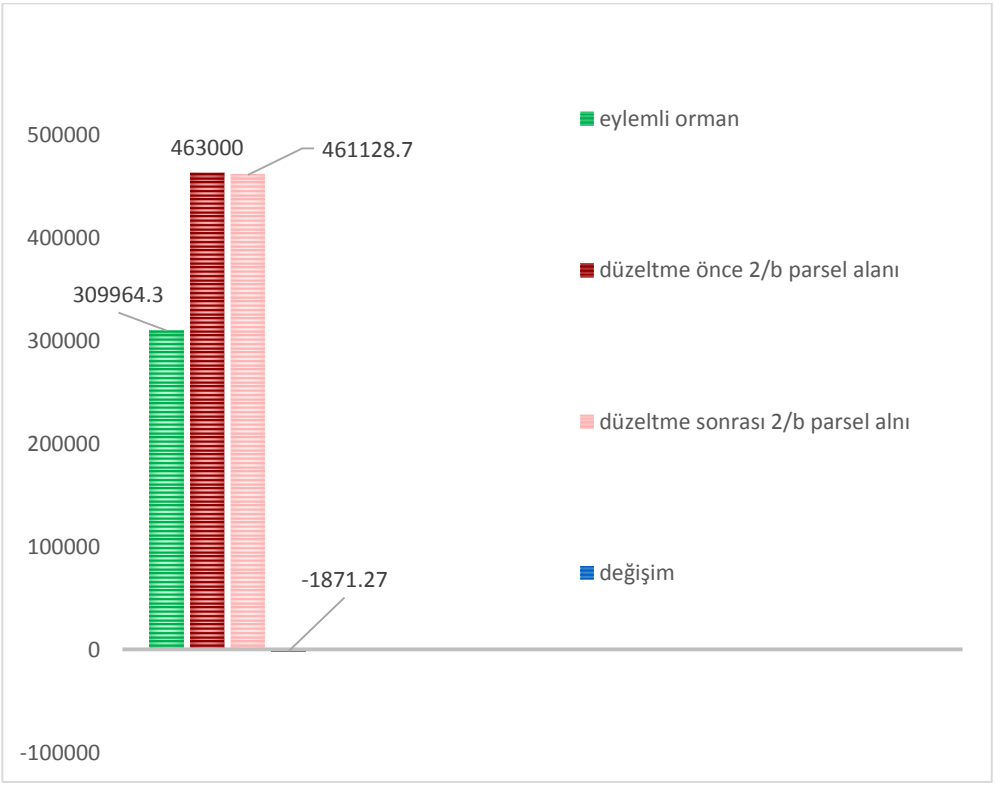
5.1.7. Doğanlar Mahallesi

Doğanlar Mahallesindeki P-I (Kadastro 1023), P-II (Kadastro 1044, 1045, 1046) ve P-III (Kadastro 1025) numaralı 2/B parsellerine ait orman sınır nokta ve hatlarının, orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle, dosyasındaki haritaları, ölçü, hesap ve çizim işlemlerinin teknik mevzuata ve zemine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan aplikasyon neticesinde; Orman kadastro haritasındaki tersimatın, orman kadastro dosyasındaki tutanaklar ve zeminle uyumsuzluk gösterdiği bu nedenle orman haritasındaki O.S değerleri ve konumlarında farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Tutanaklarda hem "doğru hatla" hem de tapulama parsel numaraları belirtilerek "tarla sınırlarına uyularak" şeklinde çelişkili ifadeler yer aldığı tespit edilmiş olup zeminle daha uyumlu olduğundan "doğru hat" yerine "parsel sınırlarına uyularak" şeklindeki ifade esas alınarak aplikasyon ve düzeltme işlemleri yapılmıştır.

PII 2/B blok parselinin sınır nokta ve hatları Ankara İstanbul Otoyolunun altında kalması nedeniyle tutanak esas alınarak aplikasyonu mümkün olmadığından tescil edilen Doğanlar Mahallesi dış sınırına ve orman haritalarının sayısallaştırılması sonucu elde edilen koordinatlara göre tespit edilmiştir. Buna göre P-I (Kadastro 1023) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 172000 m^2, orman dosyasındaki alan 174859,35 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 174997,98 m^2, P-II (Kadastro 1044, 1045, 1046) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 236000 m^2, orman dosyasındaki alan 229210,90 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 238436,93 m^2, P-III (Kadastro 1025) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 55000 m^2, orman dosyasındaki alan 53569,28 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 47693,82 m^2 (Grafik5.7.; Şekil 5.8.).

Şekil 5.8. Doğanlar Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

Grafik 5.7. Doğanlar Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.8. Dörtkonak Mahallesi

Dörtkonak Mahallesindeki 6831 sayılı Kanunun 3302 sayılı Kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-IV (Kadastro 130/33), P-V (Kadastro 130/34), P-VI (Kadastro 130/35-46), P-VII (Kadastro 130/36), P-VIII (Kadastro 130/37), P-IX (Kadastro 130/38), P-X (Kadastro 130/39), P-XI (Kadastro 130/42), P-XII (Kadastro 130/41), P-XIII (Kadastro 130/42), P-XIV (Kadastro 130/43), P-XV (Kadastro 130/44), P-XVI (Kadastro 130/45) numaralı 2/B parsellerine ait orman sınır nokta ve hatlarının orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle, dosyasındaki haritaları, ölçü, hesap ve çizim işlemlerinin teknik mevzuata ve zemine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan aplikasyon neticesinde;

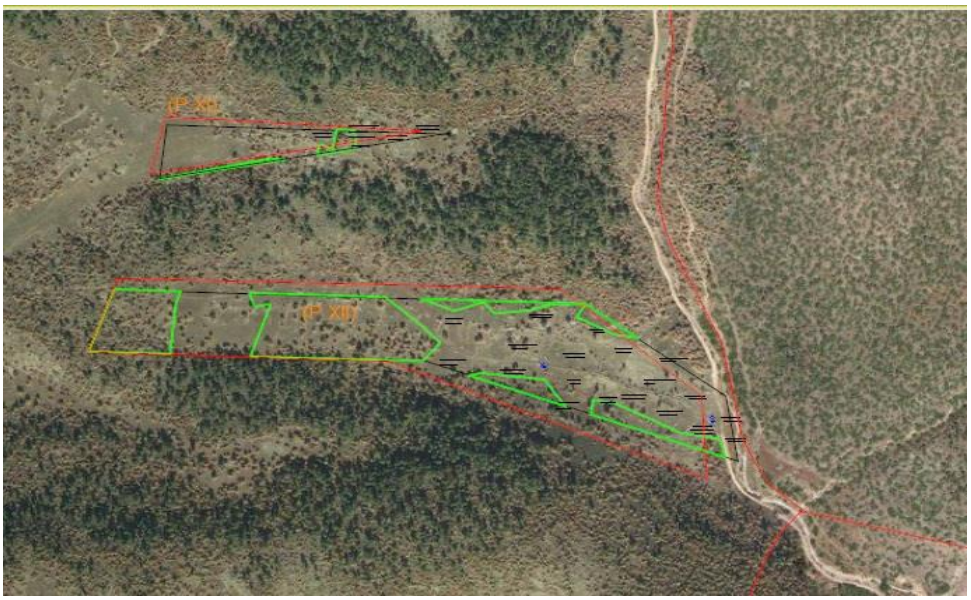
PVI, PVIII, PIX ve PX nolu 2/B blok parsellerinin sınır nokta ve hatları Ankara İstanbul Otoyolunun altında kalması nedeniyle tutanak esas alınarak aplikasyonu mümkün olmadığından tescil edilen Doğanlar Mahallesi dış sınırına ve orman haritalarının sayısallaştırılması sonucu elde edilen koordinatlara göre tespit edilmiştir.

Orman kadastro haritasındaki tersimatın, orman kadastro dosyasındaki tutanaklar ve zeminle uyumsuzluk gösterdiği bu nedenle orman haritasındaki O.S değerleri ve konumlarında farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre; P-IV (Kadastro 130/33) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 101357,82 m^2, orman dosyasındaki alan 101981,15 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 115683,63m^2, P-V (Kadastro 130/34) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 104729,98 m^2, orman dosyasındaki alan 105517,47 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 107933,66 m^2, P-VI (Kadastro 130/35-46) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 115884,19 m^2, orman dosyasındaki alan 118766,55 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 115883,30 m^2, P-VII (Kadastro 130/36) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 136041,94 m^2, orman dosyasındaki alan 139147,04 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 137132,53 m^2, P-VIII (Kadastro 130/37) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 22303,03 m^2, orman dosyasındaki

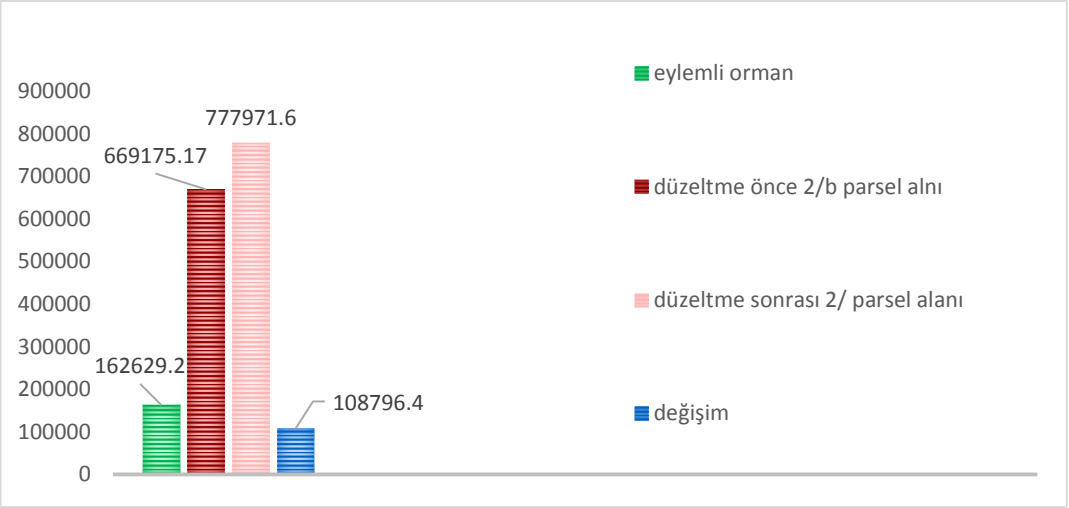
alan 25764,50 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 22302,86 m^2, P-IX (Kadastro 130/38) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 40291,66 m^2, orman dosyasındaki alan 44415,02 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 40946,53 m^2, P-X (Kadastro 130/39) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 27360,75 m^2, orman dosyasındaki alan 24305,62 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 27448,26 m^2, P-XI (Kadastro 130/40) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 9447,12 m^2, orman dosyasındaki alan 12493,66 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 13139,10 m^2, P-XII (Kadastro 130/41) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 894,71 m^2, orman dosyasındaki alan 92653,19 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 78133,24 m^2, P-XIII (Kadastro 130/42) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 22815,83 m^2, orman dosyasındaki alan 21875,97 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 21875,97 m^2, P-XIV (Kadastro 130/43) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 29284,38 m^2, orman dosyasındaki alan 30728,81 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 35516,37 m^2, P-XV (Kadastro 130/44) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 30218,28 m^2, orman dosyasındaki alan 31300,07 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 30053,62m^2, P-XVI (Kadastro 130/45) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 28545,48 m^2, orman dosyasındaki alan 29531,31 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 31922,49 m^2 dir (Grafik5.8.; Şekil 5.9.; Şekil 5.10.).

Şekil 5.9. Dörtkonak Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

Şekil 5.10. Dörtkonak Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

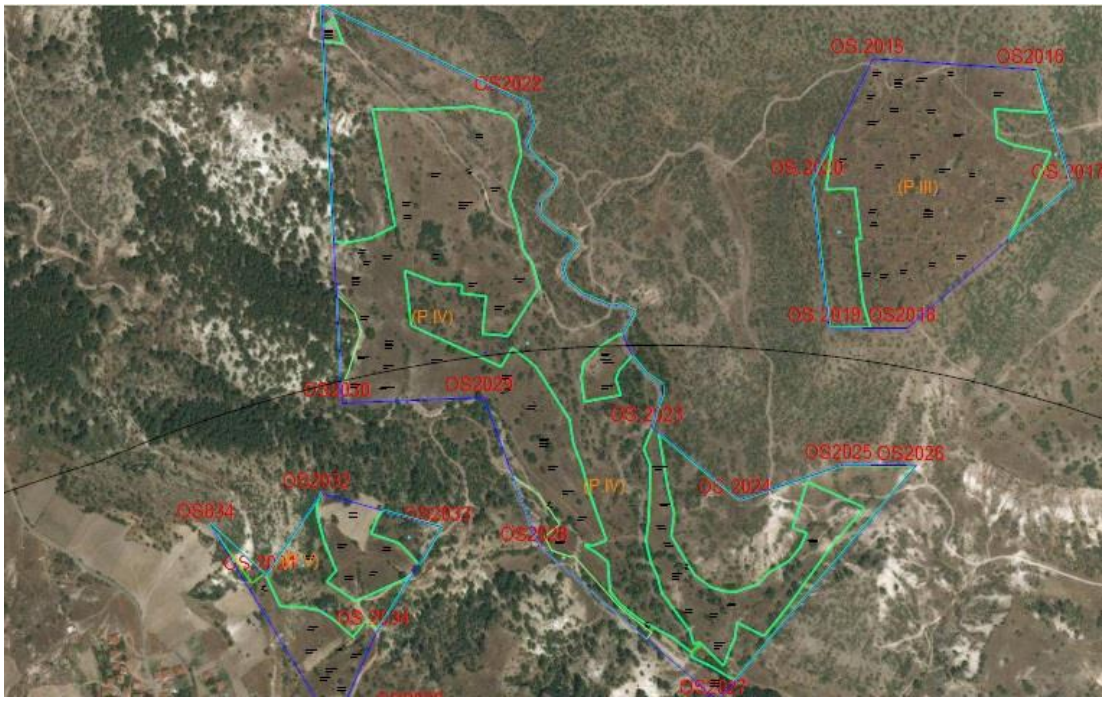
Grafik 5.8. Dörtkonak Mahallesi 2/B parsellerindeki dağılım

5.1.9. Eldelek Mahallesi

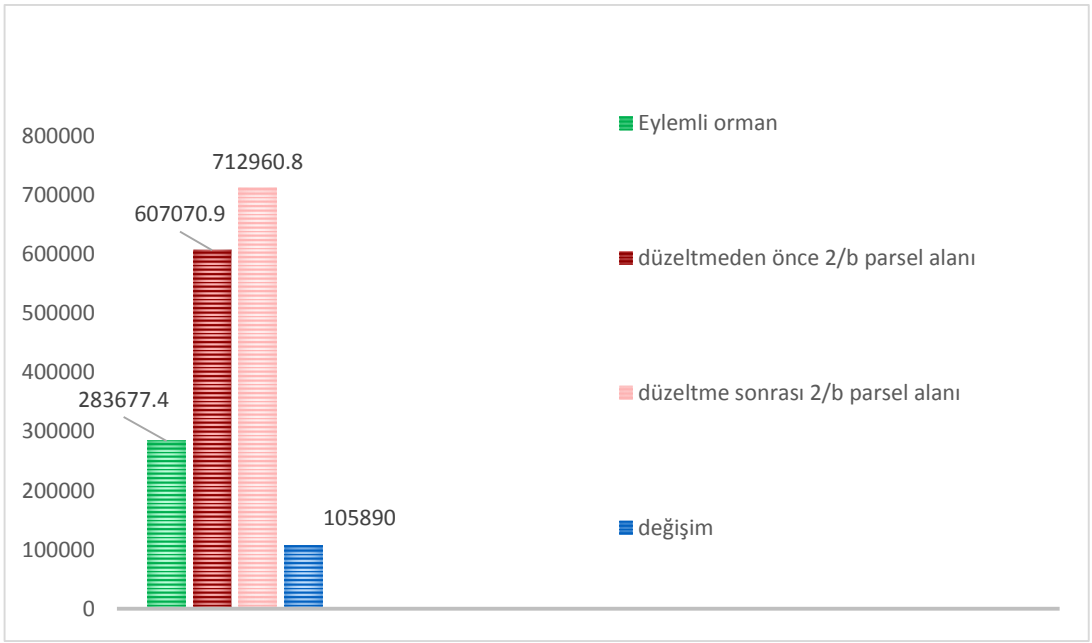
Eldelek Mahallesindeki 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-I (Tescilsiz), P-II (Tescilsiz), P-III (Tescilsiz), P-IV (Tescilsiz), P-V (Tescilsiz), P-VI (Tescilsiz) numaralı 2/B parsellerine ait orman sınır nokta ve hatlarının kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle, haritaları, ölçü, hesap ve çizim işlemlerinin teknik mevzuata ve zemine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan aplikasyon neticesinde;

Orman kadastro haritasındaki tersimatın, orman kadastro dosyasındaki tutanaklar ve zeminle uyumsuzluk gösterdiği bu nedenle orman haritasındaki O.S değerleri ve konumlarında farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre; P-I (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 44243,18 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 73324,02 m^2, P-II (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 163000 m^2, orman dosyasındaki alan 165211,24 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 164006,90 m^2, P-III (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 102044,60 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 104059,11 m^2, P-IV (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 312803,25 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 301282,39 m^2, P-V (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 47976,12 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 47195,12 m^2, P-VI (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin

orman dosyasındaki alan 27003,75 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 23093,30 m^2 dir (Grafik5.9.; Şekil 5.11.).

Şekil 5.11. Eldelek Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

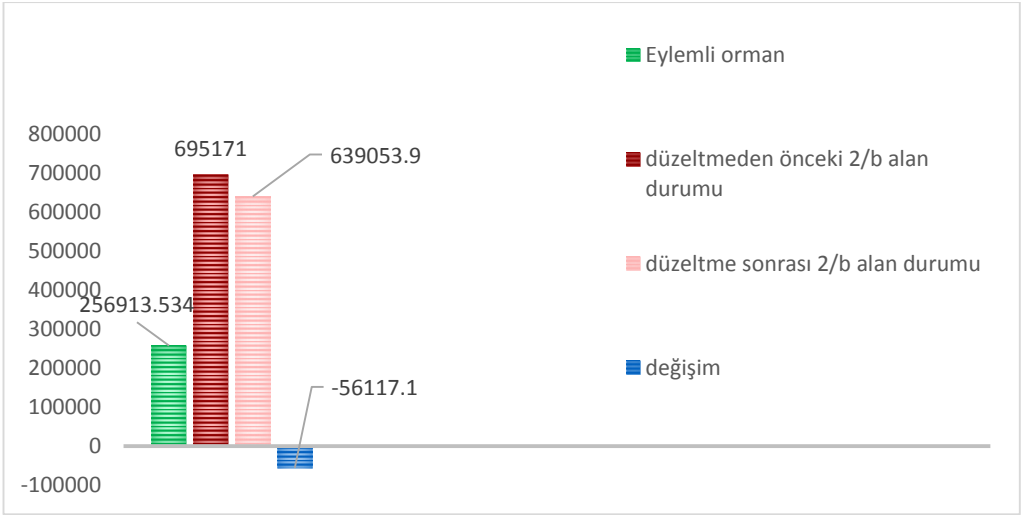
Grafik 5.9. Eldelek Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.10. Elören Mahallesi

Elören Mahallesindeki 6831 sayılı Orman Kanunun 3302 sayılı Kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-I (Kadastro 116/1) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 517413 m^2, orman dosyasındaki alan 508333,40 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 524312,24 m^2, P-II (Kadastro 116/2) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 177758 m^2, orman dosyasındaki alan 120228,61 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 114741,70 m^2 dir (Grafik5.10.; Şekil 5.12.).

Şekil 5.12. Elören Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

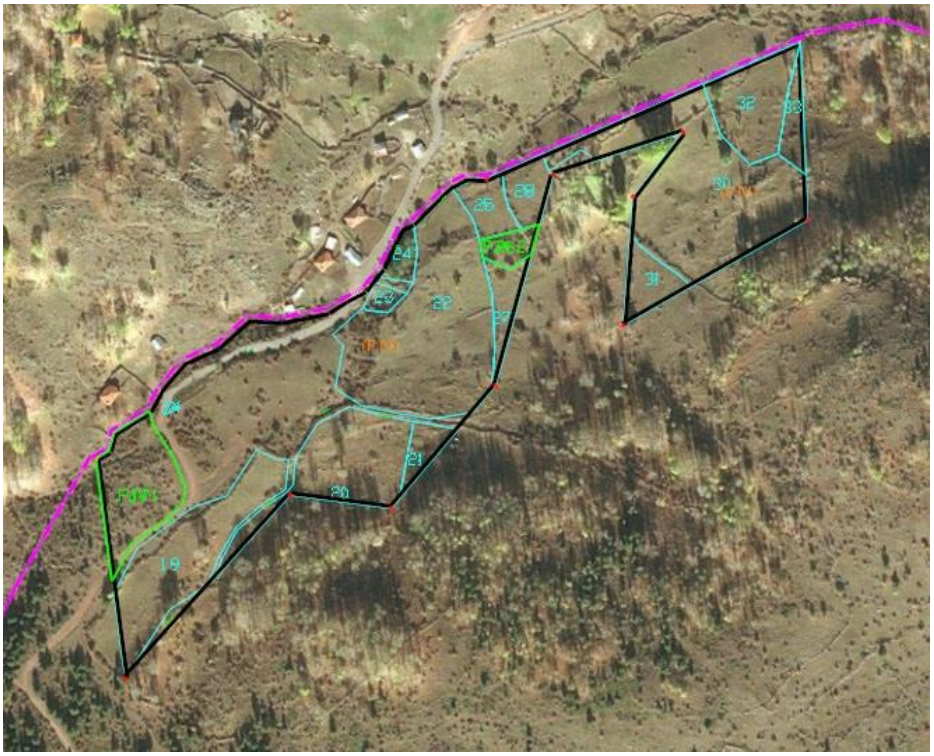

Grafik 5.10. Elören Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

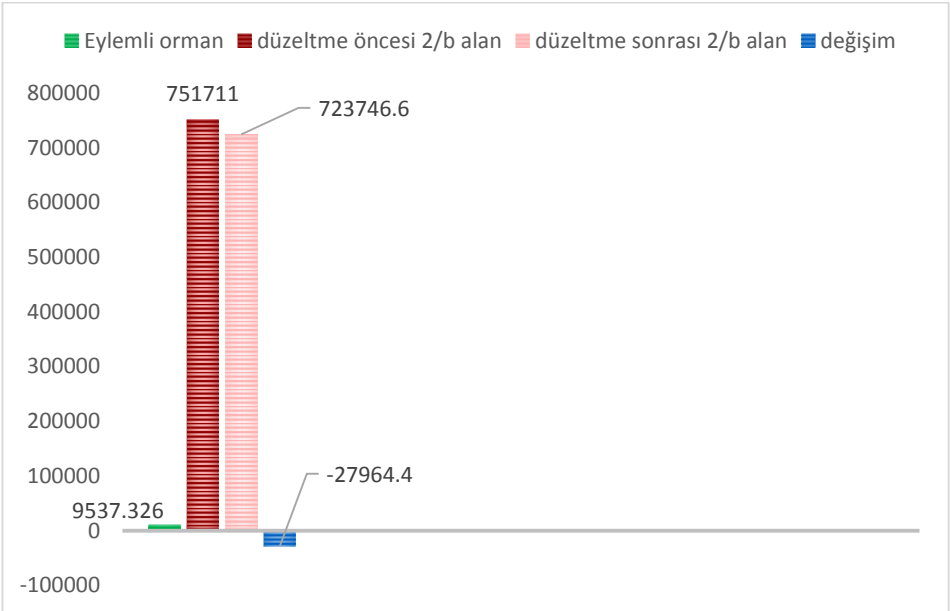
5.1.11. Güney Mahallesi

Güney Mahallesindeki 6831 sayılı orman kanunun 3302 sayılı Kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-IV (Kadastro 113/2) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 57050 m^2, orman dosyasındaki alan 58413 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 58441,77 m^2, P-V (Kadastro 113/3) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 386592 m^2, orman dosyasındaki alan 382746,69 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 384304,05 m^2, P-VI (Kadastro 113/4) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 66502 m^2, orman dosyasındaki alan 67140,52 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 66527,96 m^2, P-VII (Kadastro 113/5) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 9422 m^2, orman dosyasındaki alan 9424,09 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 9422,35 m^2, P-VIII (Kadastro 113/6) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 6652 m^2, orman dosyasındaki alan 6853,87 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 6652,11 m^2, P-IX (Kadastro 113/7) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 58414 m^2, orman dosyasındaki alan 58462,99 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 58412,47 m^2, P-X (Kadastro 113/8) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 59983 m^2, orman dosyasındaki alan 56672,58 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 59985,88 m^2, P-XI (Kadastro 113/9) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 9606 m^2, orman dosyasındaki alan 9754,96 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 9605,91 m^2,P-XII (Kadastro 113/10) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 9329 m^2, orman dosyasındaki alan 9340,37 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 9329,31 m^2, P-XIII (Kadastro 113/11) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 5601 m^2, orman dosyasındaki alan 5622,39 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 5601,32 m^2, P-XIV (Kadastro 113/12) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 825 m^2, orman dosyasındaki alan 853,43 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 824,88 m^2, P-XV (Kadastro 113/13) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 5885 m^2, orman dosyasındaki alan 6170,08 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 5778,86 m^2, P-XVI (Kadastro 113/14) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 29991 m^2, orman dosyasındaki alan

30387,79 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 2990,07 m^2, P-XVII (Kadastro 113/15) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 45859 m^2, orman dosyasındaki alan 46062,24 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 45869,66 m^2 dir (Grafik5.11.; Şekil 5.13.).

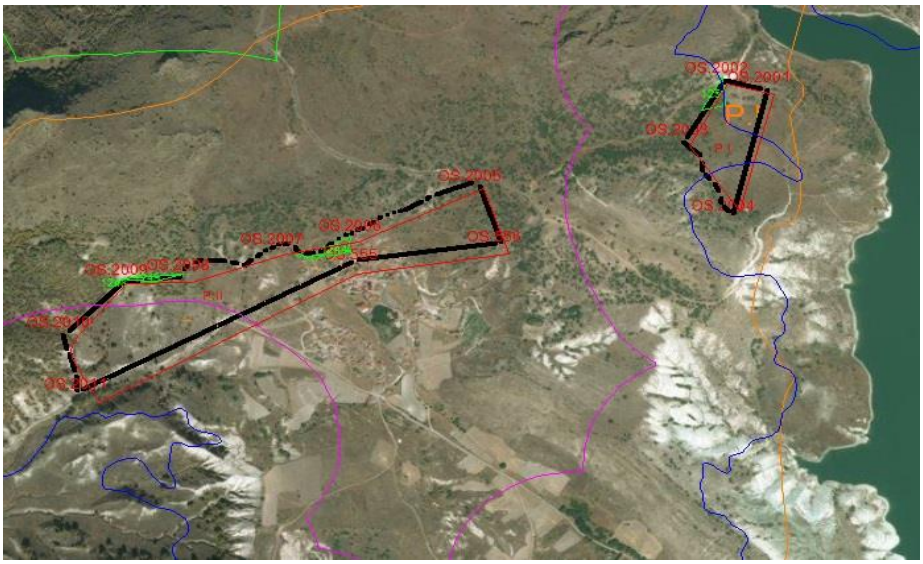
Şekil 5.13. Güney Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

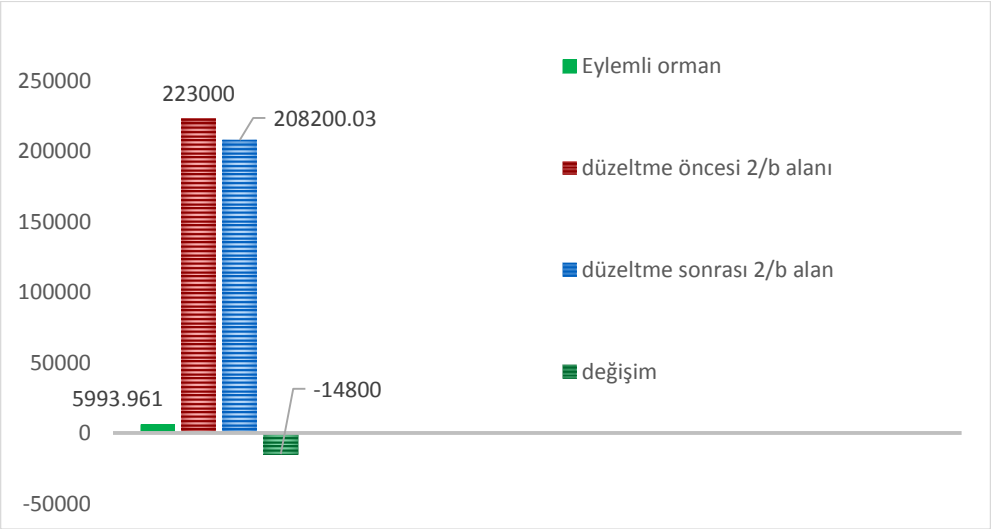
Grafik 5.11. Güney Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.12. İnceöz Mahallesi

İnceöz Mahallesindeki 6831 sayılı Orman Kanunun 3302 sayılı kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılan P-I (Kadastro 1130) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 37000 m^2, orman dosyasındaki alan 39266,58 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 40270,32 m^2, P-II (Kadastro 1131) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 186000 m^2, orman dosyasındaki alan 185859,89 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 167929,71 m^2 dir (Grafik5.12.; Şekil 5.14.).

Şekil 5.14. İnceöz Mahallesi 2/B parselleri ve eylemli orman alanları

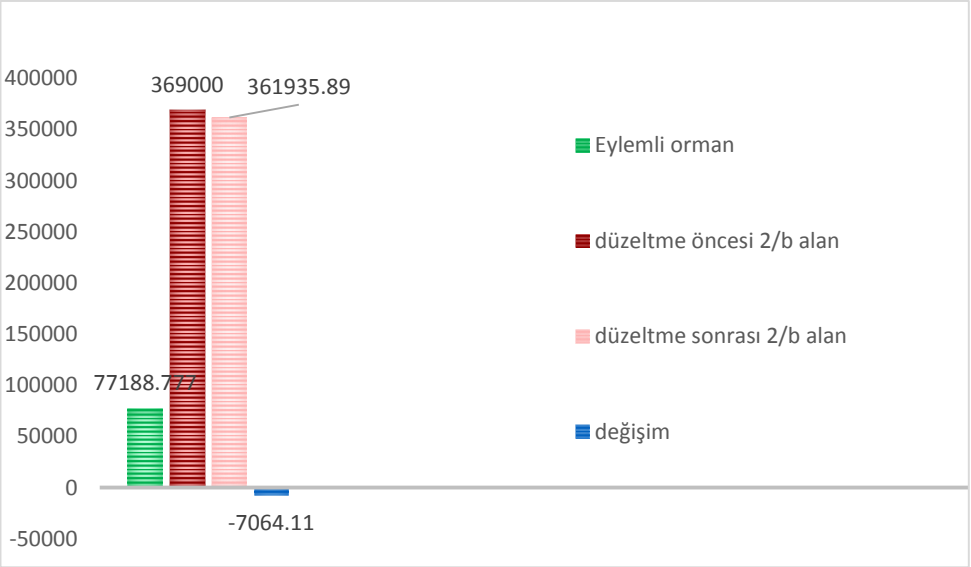
Grafik 5.12. İnceöz Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.13. Kuyubaşı Mahallesi

Kuyubaşı mahallesindeki 6831 sayılı Orman Kanunun 3302 sayılı Kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılan P-I (Kadastro 484) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 35000 m^2, orman dosyasındaki alan 32643,21 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 26298,54 m^2, P-II (Kadastro 485) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 131000 m^2, orman dosyasındaki alan 135071,07 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 133007,54 m^2, P-IV (Kadastro 487) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 190000 m^2, orman dosyasındaki alan 187831,98 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 193821,88 m^2, P-V (Kadastro 488) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 13000 m^2, orman dosyasındaki alan 11457,40 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 8807,93 m^2 dir (Grafik5.13.; Şekil 5.15.).

Şekil 5.15. Kuyubaşı mahallesi eylemli orman alanları

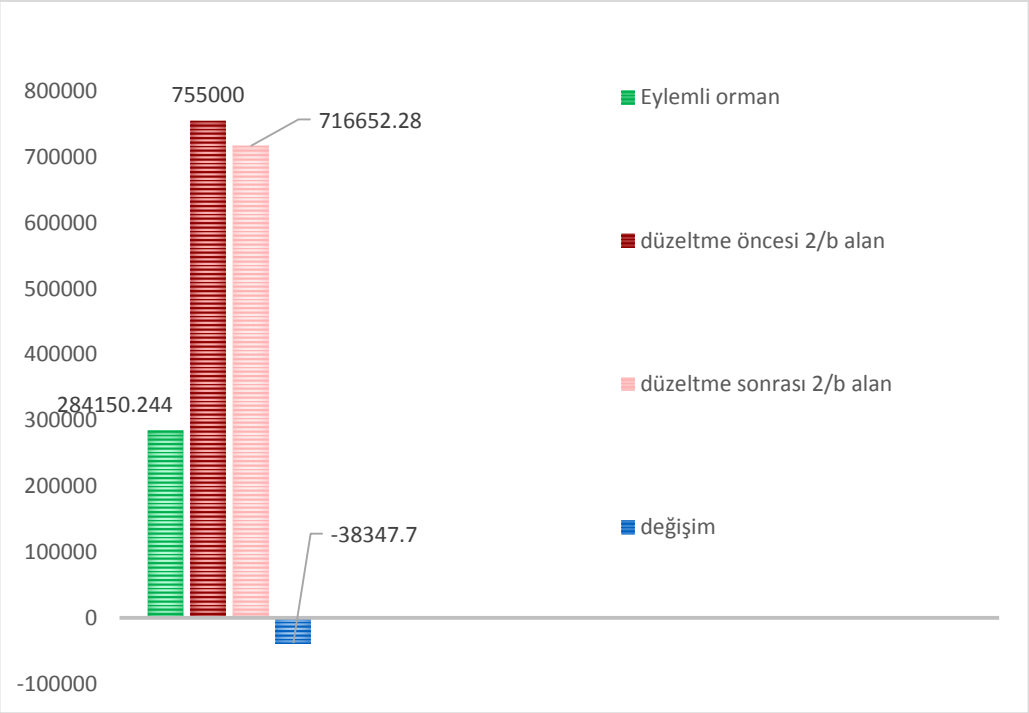

Grafik 5.13. Kuyubaşı Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

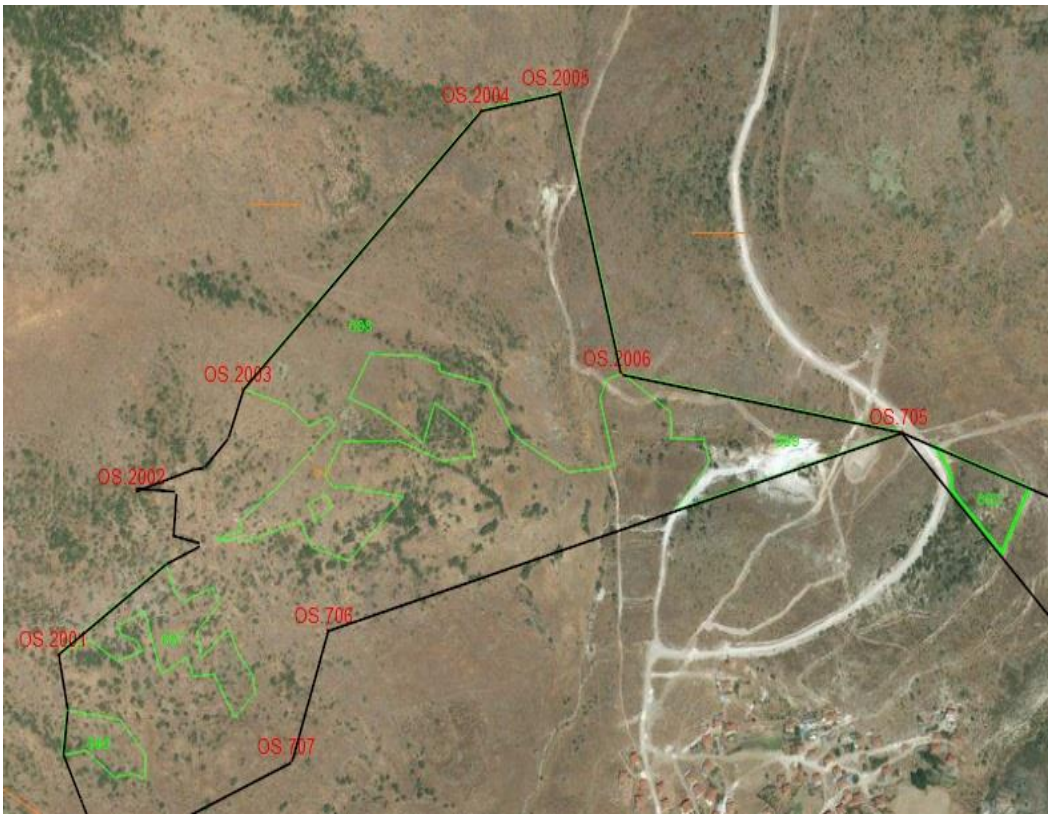
5.1.14. Müsellim Mahallesi

Müsellim Mahallesindeki 6831 sayılı orman kanunun 3302 sayılı kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılan PVI nolu 2/B nolu parselin eylemli orman dışında kalan kısmı yaylakiye olarak tespit edilmiştir.

P-I (Kadastro 679) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 383000 m^2, orman dosyasındaki alan 382331,32 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 333342,79 m^2, P-II (Kadastro 680) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 67000 m^2, orman dosyasındaki alan 69959,91 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 73073,37 m^2, P-III (Kadastro 681) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 39000 m^2, orman dosyasındaki alan 41451,11 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 42356,65 m^2, P-IV (Kadastro 682) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 34000 m^2, orman dosyasındaki alan 33052,82 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 37603,69 m^2, P-V (Kadastro 683) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 59000 m^2, orman dosyasındaki alan 57967,28 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 54081,73 m^2, P-VI (Kadastro 684) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 173000 m^2, orman dosyasındaki alan 176054,48 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 176194,05 m^2 (Grafik5.14.; Şekil 5.16.).

Grafik 5.14. Müsellim Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

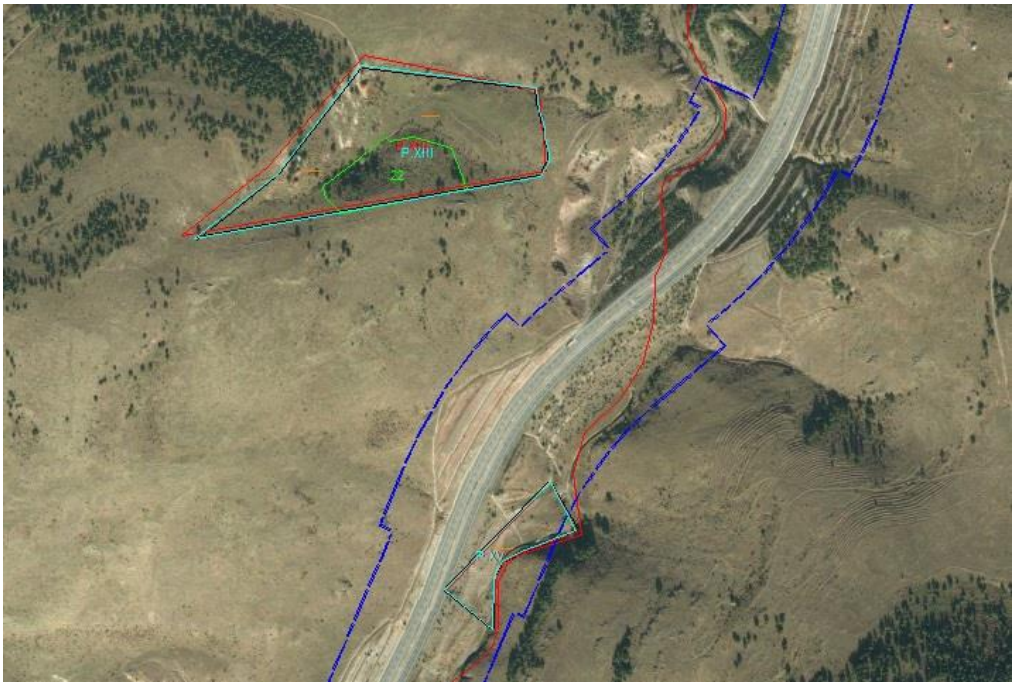

Şekil 5.16. Müsellim Mahallesi eylemli orman alanları

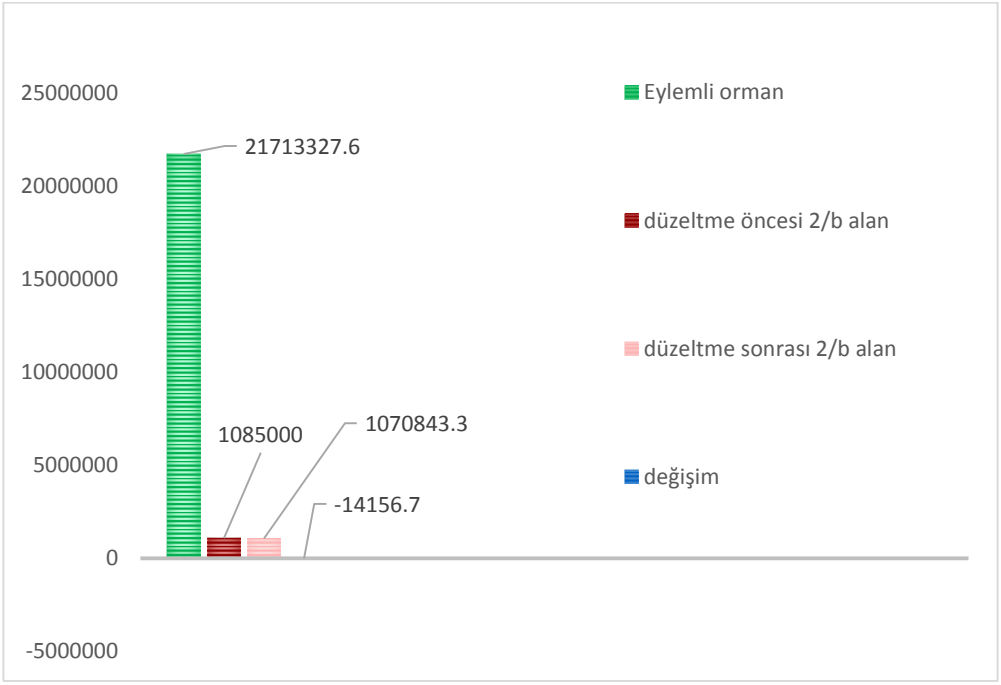
5.1.15. Ozmuş Mahallesi

Ozmuş Mahallesindeki 6831 sayılı orman kanunun 3302 sayılı kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan PVIII, PIX, PXV, PXVI ve PXVII nolu 2/B blok parsellerinin sınır nokta ve hatları Ankara-İstanbul Otoyolunun altında kalması nedeniyle tutanak esas alınarak aplikasyonu mümkün olmadığından tescil edilen Doğanlar Mahallesi dış sınırına ve orman haritalarının sayısallaştırılması sonucu elde edilen koordinatlara göre tespit edilmiştir.

P-VIII (Kadastro 132 Ada 8 ve 19) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 331000 m^2, orman dosyasındaki alan 329913,13 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 335555,22 m^2, P-IX (Kadastro 132 Ada 9) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 41000 m^2, orman dosyasındaki alan 36869,05 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 42841,89 m^2, P-XI (Kadastro 132 Ada 11) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 348000 m^2, orman dosyasındaki alan 342114,53 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 347200,91 m^2, P-XII (Kadastro 132 Ada 12) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 64000 m^2, orman dosyasındaki alan 61221,09 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 51940,26 m^2, P-XIII (Kadastro 132 Ada 13) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 103000 m^2, orman dosyasındaki alan 105890,39 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 101243,31 m^2, P-XV (Kadastro 132 Ada 15) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 19000 m^2, orman dosyasındaki alan 17757,01 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 17016,46 m^2, P-XVI (Kadastro 132 Ada 16) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 84000 m^2, orman dosyasındaki alan 83424,38 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 81832,21 m^2, P-XVII (Kadastro 132 Ada 17) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 95000 m^2, orman dosyasındaki alan 95599,49 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 93213,04 m^2 dir (Grafik5.15.; Şekil 5.17.).

Şekil 5.17. Ozmuş Mahallesi eylemli orman ve kamulaştırma alanı

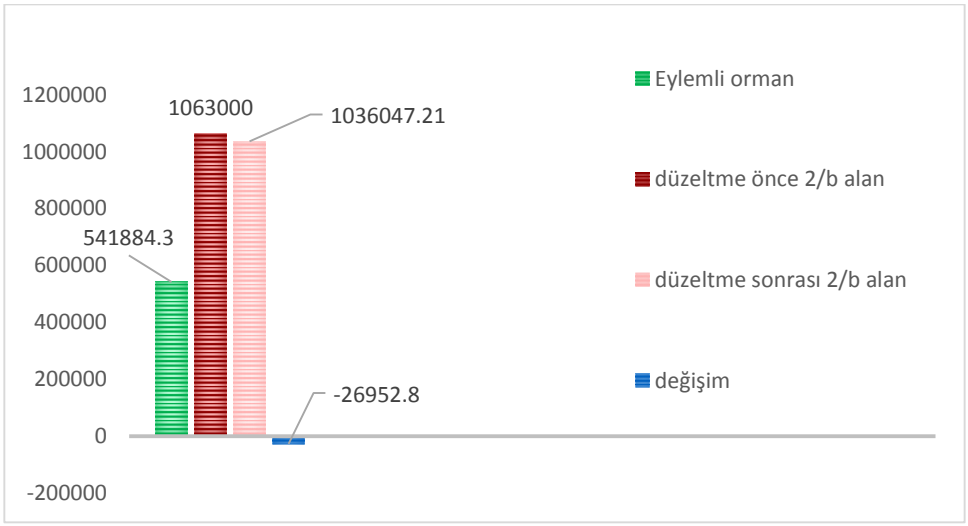
Grafik 5.15. Ozmuş Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.16. Peçenek Mahallesi

Peçenek Mahallesindeki 6831 sayılı Kanunun 3302 sayılı Kanunla değişik 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-I (Kadastro 2177) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 981000 m^2, orman dosyasındaki alan 990125,83 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 965106,86 m^2, P-II (Kadastro 2178) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 82000 m^2, orman dosyasındaki alan 83481,85 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 70940,35 m^2 (Grafik5.16.; Şekil 5.18.).

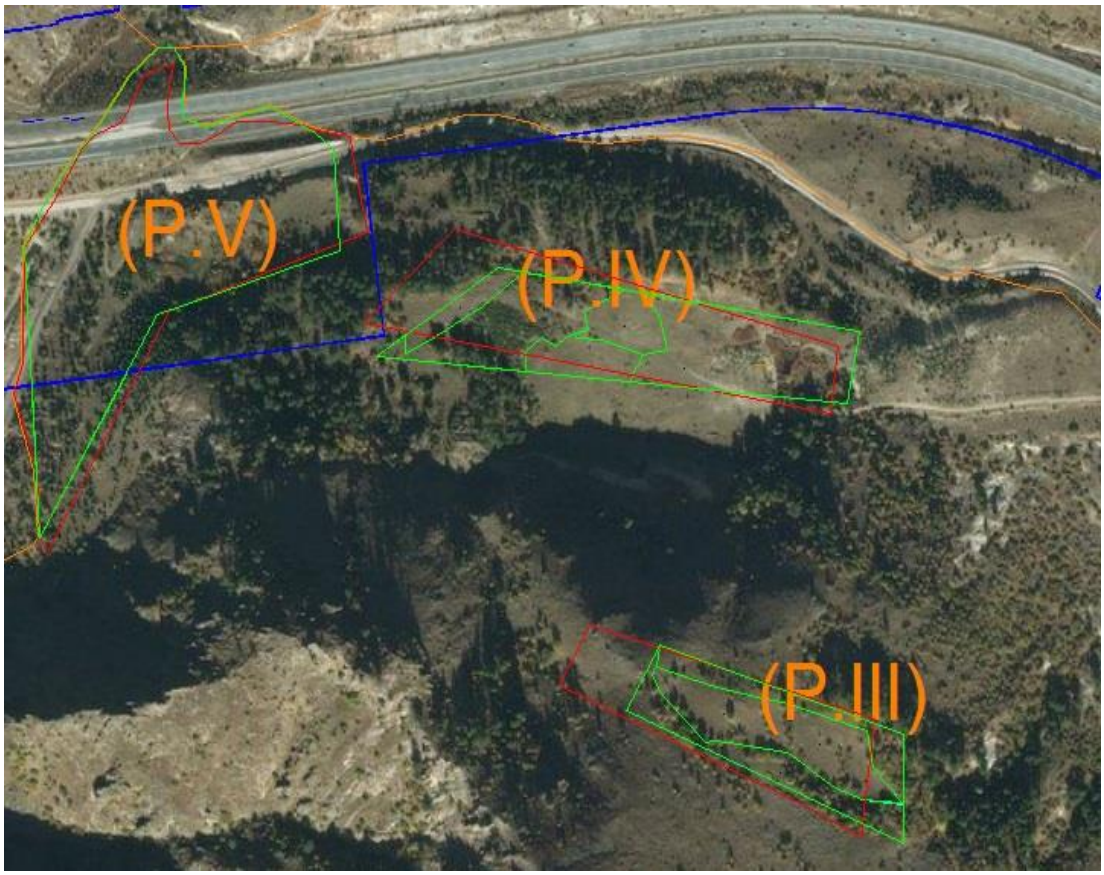
Şekil 5.18. Peçenek Mahallesi eylemli orman alanları

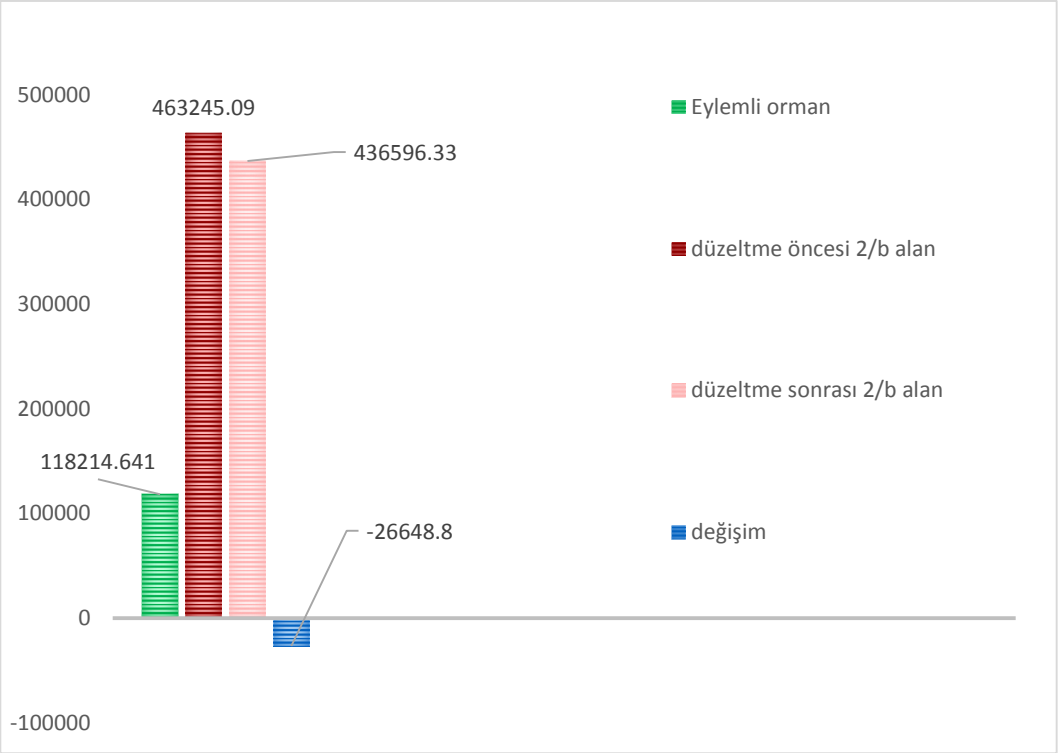
Grafik 5.16. Peçenek Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

5.1.17. Sarıkavak Mahallesi

Sarıkavak Mahallesinde orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan PI ve PV nolu 2/B blok parsellerinin sınır nokta ve hatları Ankara İstanbul Otoyolunun altında kaldığı görülmüştür. P-I (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 337711,61 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 318663,90 m^2, P-II (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 1109695 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 9399,07 m^2, P-III (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 23623,46 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 20490,12 m^2, P-IV (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 32374,67 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 30897,30 m^2, P-V (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 58438,40 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 57145,94 m^2 dir (Grafik5.17.; Şekil 5.19.).

Şekil 5.19. Sarıkavak Mahallesi eylemli orman alanları

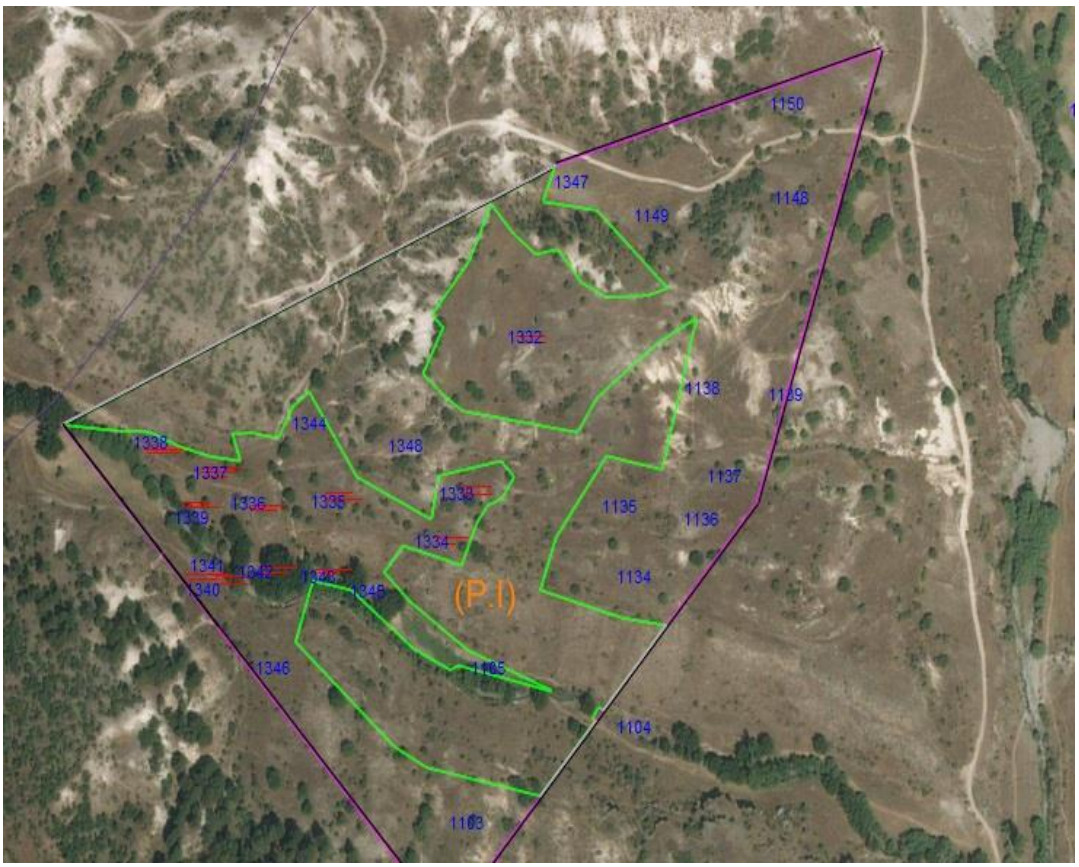

Grafik 5.17. Sarıkavak Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

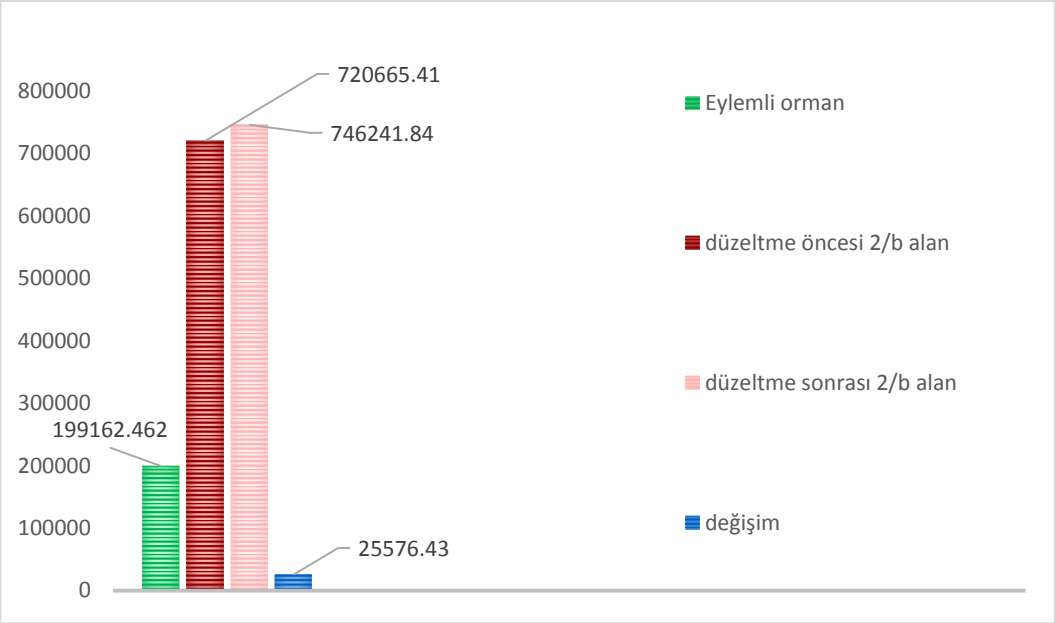
5.1.18. Tatlak Mahallesi

Tatlak Mahallesinde 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan PV, PVI, PVIII nolu 2/B blok parsellerinin 1158 nolu mera parseli ile mükerrerlik gösterdiği tespit edilmiştir. P-I (Kadastro 1161) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 175000 m^2, orman dosyasındaki alan 170754,20 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 189189,38 m^2, P-II (Kadastro 1162) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 78000 m^2, orman dosyasındaki alan 76937,24 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 83422,68 m^2, P-III (Kadastro 1163) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 89000 m^2, orman dosyasındaki alan 87805,37 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 80326,55 m^2, P-IV (Kadastro 1164) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 40000 m^2, orman dosyasındaki alan 44206,92 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 36693,16 m^2, P-V (Kadastro 1165) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 45000 m^2, orman dosyasındaki alan 45280,21 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 43710,94 m^2, P-VI (Kadastro 1166) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 77000

m^2, orman dosyasındaki alan 76743,42 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 91803,32 m^2, P-VII (Kadastro 1167) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 104000 m^2, orman dosyasındaki alan 103324,11 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 105747,19 m^2, P-VIII (Kadastro 1168) nolu 2/B parselinin Tapu kaydındaki alan 119000 m^2, orman dosyasındaki alan 115613,94 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 115348,62 m^2 dir (Grafik5.18.; Şekil 5.20.).

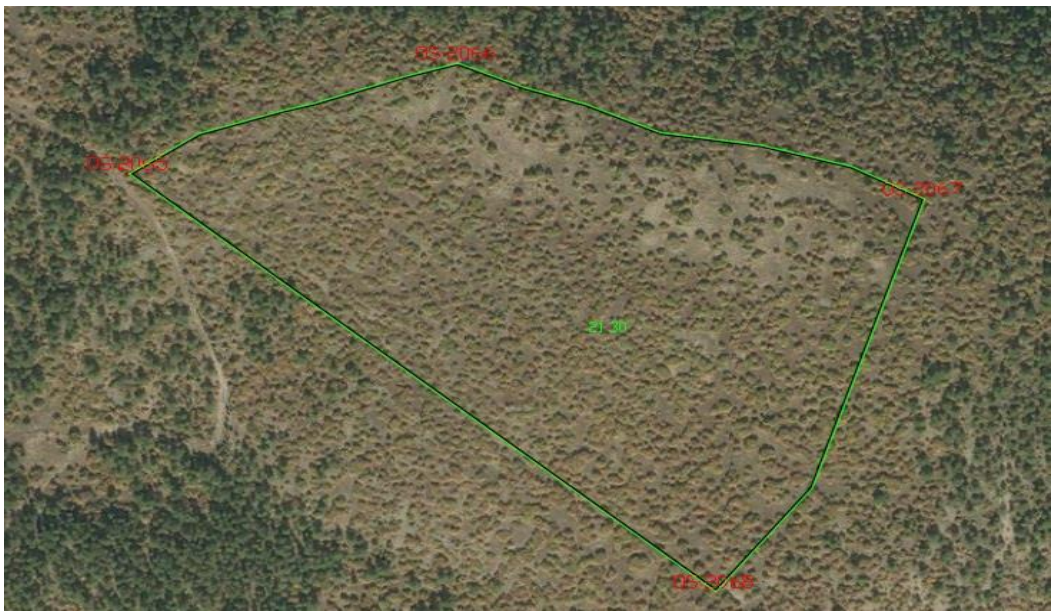
Şekil 5.20. Tatlak Mahallesi 2/B parseli ve eylemli orman alanları

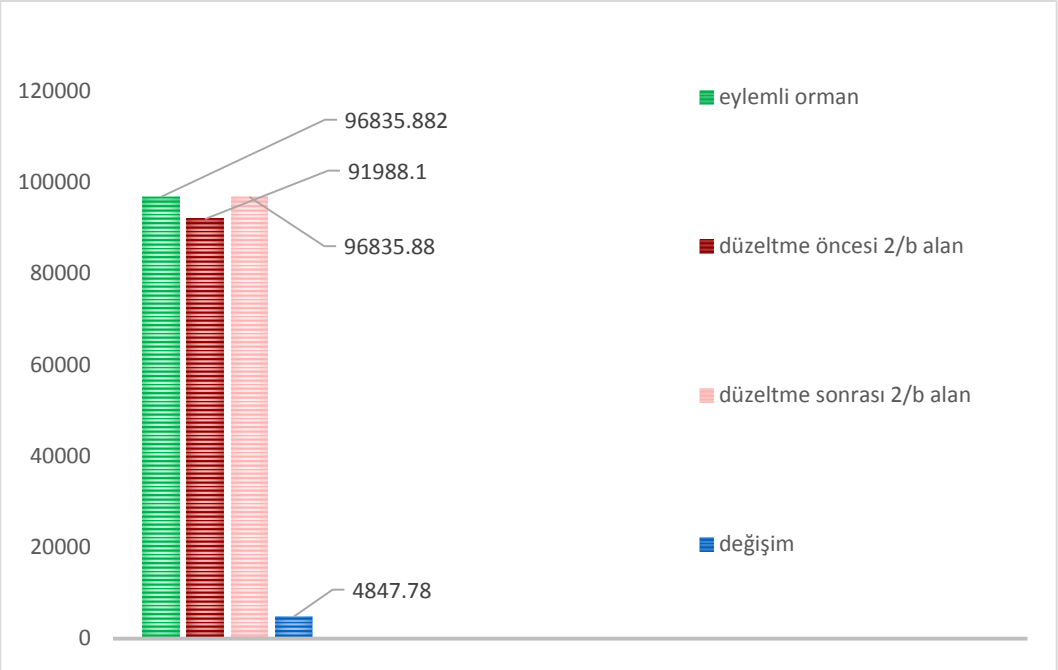
Grafik 5.18. Tatlak Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

2.1.19. Yediören Mahallesi

Yediören Mahallesindeki 2/B madde uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan P-XV (Tescilsiz) nolu 2/B parselinin orman dosyasındaki alan 91988,10 m^2 olarak hesap edilmiş olup, fenni hataları düzeltme sonucu alanı 96835,88 m^2 dir (Grafik5.19.; Şekil 5.21.).

Şekil 5.21. Yediören Mahallesi 2/B parseli ve eylemli orman alanı

Grafik 5.19. Yediören Mahallesi 2/B parsellerindeki düzeltme sonrası dağılım

Ayrıca Yılanlı, Elmalı, Osmansin Mahallelerinde orman sınırları dışına çıkartılan parsellerin tekrar ormanlaştığı, yine Yılanlı Mahallesindeki bir parselin baraj rezervuar alanında kaldığı görülmüştür (Şekil 5.22.; Şekil 5.23.; Şekil 5.24.; Şekil 5.25.; Şekil 5.26.).

Şekil 5.22. Yılanlı Mahallesi 2/B parselleri

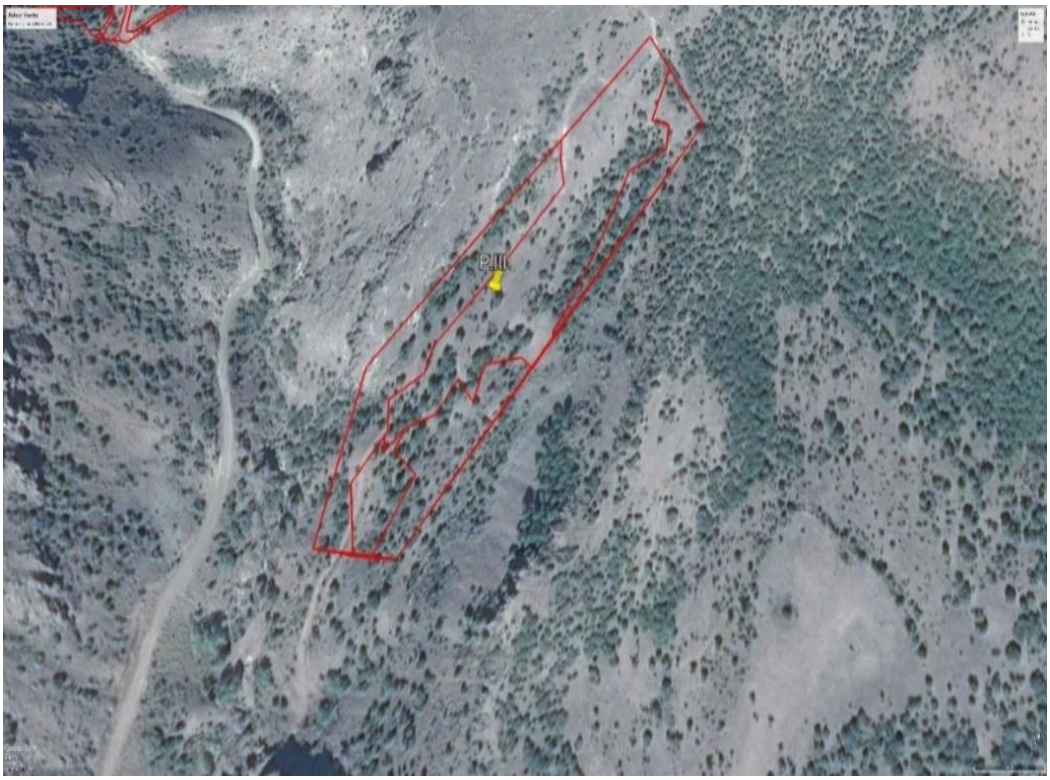
Şekil 5.23. Yılanlı Mahallesi baraj rezervuar alanında kalan 2/B parseli

Şekil 5.24. Elmalı Mahallesi 2/B parseli

Şekil 5.25. Osmansin Mahallesi 2/B'ye konu edilen parsel

Şekil 5.26. Osmansin Mahallesi 2/B'ye konu edilen parsel

Yapılan incele sonucu Bayındır, Buğralar, Doğancı, Elvanlar, Kultak, Pelitçik ve Yahşihan Mahallesinde orman olmaması nedeniyle 2/B ye konu olmadığı, Kuşçular, Mahkemeağcin mahallelerinde 2/B madde ile orman sınırları dışına çıkartılan yer olmadığı tespit edilmiştir. Diğer birimlerde yapılan incelemede aynı yerlerde farklı kanun ve farklı komisyonlarca 2/B maddesi ile orman sınırları dışına çıkartılan yerler olduğu, bir komisyonun uygun görmediği alanların bir diğer komisyonca 2/B ye konu edildiği tespit edilmiştir. Bu da uygulamalarda birliğin sağlanamamasına, aynı yerler için farklı kararlar verilmesine neden olmuştur.

Orman kadastrosu ve mülkiyet kadastrosu arasında bir uyumun olmaması, ölçme ve değerlendirme tekniklerinin farklılıklar göstermesi, orman kadastro haritasında 1744 sayılı Kanuna göre 2/B çalışmasına ait orman sınır taşlarının kroki mahiyetinde tersim edilmesi, kadastro uygulamalarında kullanılan tutanakların orman sınır taslarını tarif etmekte yetersiz kalması (Aslan, vd. 2008), Orman Kadastro haritaları 1/10000 ölçekli olarak hava fotoğrafları üzerinden koordinatsız olarak elle çizilmesi ve alan hesaplamasının da bu çizimlere dayalı olarak planimetre ve noktalı saydam şablon gibi yöntemlerle yapılmış olması gibi nedenlerle birçok fenni hatayı barındırmaktadır. İnceleme yapılan birimlerde bunun gibi birçok fenni hataların olduğu bu ölçü, çizim ve hesaplamalardan kaynaklanan hataların 2012 yılında 4999 sayılı Kanun kapsamında düzeltildiği tespit edilmiştir.

3302 sayılı kanuna göre yapılan 2/B çalışmalarında teknik bir sorun görülmemiştir. Ancak 3302 ile orman sınırları dışına çıkartılan bazı parsellerin orman vasfını tam olarak kaybetmediği görülmüştür.

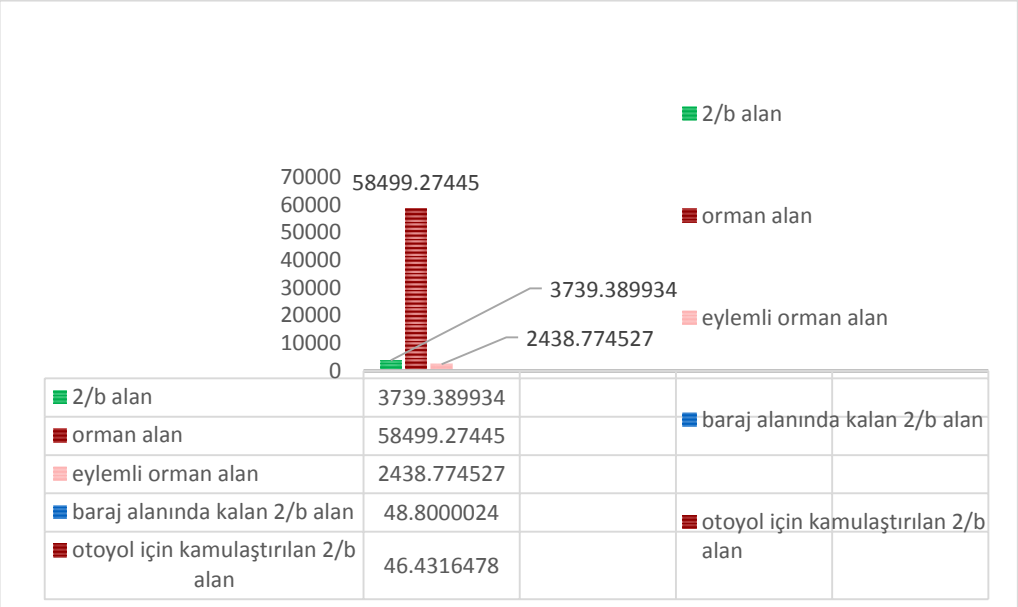
1985 yılında faaliyete geçen Çamlıdere Barajıyla Akkaya Mahallesinde PVI-PV-PIII, Eldelek Mahallesinde PV-PVI-PIV, İnceöz Mahallesinde PI-PII baraj rezervuar ve koruma alanında kalmıştır. İstanbul-Ankara Otoyolunun yapımıyla Dörtkonak Mahallesinde PVI-PX-PIX, Ozmuş Mahallesinde PVII, Sarıkavak Mahallesinde PV-PI parsellerinin bir kısmı, Dörtkonak Mahallesinde PVIII-PX, Ozmuş Mahallesinde PIX-PXVII-PXVI-PXV parsellerinin tamamı kamulaştırma alanı içerisinde kalmıştır. Bazı parseller 2/B ye konu edilmemesi gerektiği halde orman sınırları dışına çıkartılmıştır.

Orman sınırları dışına çıkartılan parsellerin çoğunluğu kullanıcıları tarafından terk edilmiş imar edilmemiş, 2/B satışlarına kadar ormanlaşmış olduğundan eylemli orman tespiti yapılmıştır.

Bazı parsellerin daha önceden hiç kimse tarafından kullanılmadığı bilirkişi beyanlarına dayanarak orman sınırları dışına çıkartıldığı köylülerce yapılan mülakatlarla tespit edilmiştir.

Yaylakiye olarak tespit edilen bazı 2/B alanlarında hayvancılığın yok denecek kadar azaldığı köylülerce yaz aylarında dinlenme amaçlı gelip konaklanan yerlere dönüştüğü görülmüştür.

Çamlıdere ilçesinde toplam 58499,27 ha orman alan olup 3739,40 ha alan 2/B ile orman sınırları dışına çıkartılmıştır. 2/B'ye konu edilen 2438,77 ha alanı eylemli orman yapılmış, 48,80 ha alan baraj rezervuar ve koruma alanında kalmış, 46,43 ha alan da İstanbul-Ankara otoyolu için kamulaştırılmıştır. Geriye 1205,38 ha 2/B alanı kalmıştır. Böylece 2/B'ye konu edilen alanın %67,7'si 2/B alanından çıkartılmıştır. 2/B uygulaması sonucu parsellerinin satışı yapılmış ancak satışa sunulan birçok parsel satın alınmamıştır.

2/b alan	3739.389934		baraj alanında kalan 2/b alan
orman alan	58499.27445		
eylemli orman alan	2438.774527		
baraj alanında kalan 2/b alan	48.8000024		otoyol için kamulaştırılan 2/b alan
otoyol için kamulaştırılan 2/b alan	46.4316478		

Şekil 5.20. Çamlıdere İlçesi orman alanı ve 2/B, eylemli orman, kamulaştırılan, baraj alanında kalan alan dağılımı

Bu durum Türkiye genelinde düşünüldüğünde orman kadastrosuna yapılan harcamalara nedenli külfet getirdiği ortaya çıkmaktadır. 2/B'ler ekonomiye katkı sağlamaktan çok zarar vermektedir.

6. TARTIŞMA

İnsanların orman kaynaklarına gerek rekreatif gerekse ekonomik gereksinimleri hızla artmaktadır. Bu da ülkemiz ormancılığı için önemli bir sorun oluşturmaktadır. Düşündürücü olan ise sürmekte olan orman tahrip ve daralmasında, en önemli etkiye sahip etmenlerden birinin de çıkarılan kanunlar ve kanun değişiklikleri olmasıdır. Yasal orman tanımında bugüne kadar birçok değişiklik yapılmıştır. (Aslan, vd. 2008). Bilimsel ölçütler ve mevzuat bakımından farklı yorumlanabilen bu tanımlama sürekli değiştirilen istisna bentleri ile bazı yerlerin orman kapsamı dışında bırakılmasına da neden olmaktadır (Türker vd., 1995; Ayaz ve Gümüş 2005). Yine aynı kanunun 2/B maddesi ile orman niteliğini kaybetmiş (ya da kaybettiği yargısına varılmış) bazı alanlar orman sınırı dışına çıkarılmakta ve ormanı tahrip edenler neredeyse ödüllendirilmektedir. Bu kanun maddesine ilişkin teknik uygulamalardaki eksiklikler de; orman alanlarının kaybını körüklemektedir. (Aslan, vd. 2008)

2/B çalışması bugüne kadar farklı kanunlarla sürekli düzenlenmiş ve her defasında çalışma kriterleri esnetilmiştir. Bu konuda son çıkan kanun 3302 sayılı kanundur. Bu kanunda orman sınırları dışına çıkarmanın ana kriteri 31.12.1981 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybeden yerlerden olmasıdır. Ancak toplumda anayasanın değişmesiyle bu tarihin daha yakın bir zamana çekilmesi beklenilmektedir. Bu da orman alanlarını çok büyük tehlikelerin beklediğini göstermektedir.

Orman kadastro çalışmalarının ve kullanım kadastrosu çalışmalarının farklı kurumlar tarafından yapılması ve koordinasyonun yeterli düzeyde sağlanamaması yapılan çalışmaların sonuçlanmasını yavaşlatmış, birçok hatanın yapılmasına neden olmuştur. Bu hataların düzeltilmesi yeni masraf ve iş yüküne, orman kadastro çalışmalarının uzamasına neden olmuştur. Orman kadastro çalışmalarının tek elden yürütülmesi amacıyla çalışmalar yapılıp taslaklar hazırlanmış bu çalışmalarda Orman kadastro komisyonlarının tapu kadastro ekipleriyle birlikte çalışması gerektiği belirtilmiş ancak gerek meslek disiplini gerekse yetkiyi elde tutmak için bu taslaklar uygulamaya konulamamıştır.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan 2/B çalışmalarında tarım alanı olarak orman sınırları dışına çıkartılan birçok alanın yıllardır kullanılmadığı, yavaş yavaş ormanlaşmaya başlayan doğal bitki örtüsünü barındıran alanlardan olduğu görülmüştür. 2/B ye konu edilen alanların % 60'a yakınında fiili kullanım olmadığı tespit edilmiştir. Bu da orman vasfının kaybolması, tarım alanlarına dönüşmesi ifadelerinden anlaşılması gerekenin tam olarak ne olduğu ve orman kadastro komisyonlarınca bu tanımlara ne kadar uyulduğu, bu tanımların nasıl anlaşılması gerektiği, göreceliliğin olup olmadığı sorularını beraberinde getirmektedir.

2/B çalışması yapılan birimlerde vatandaşlar tarafından birçok alan ata yeri denilerek istenilmekte ve komisyonlar üzerinde baskı oluşturulmaktadır. Vatandaşların söylediği yerler gerçekten altmışlı yetmişli ve hatta seksenli yıllarda tarım alanı olarak kullanıldığı o yerlerde yapılan imar çalışmalarıyla görülmektedir ancak bu yerlerin makinalı tarıma uygun olmayışı buraların terk edilmesine ve ormanlaşmasına neden olmuştur.

Sonuç olarak 2/B çalışmalarında birliğin sağlanması ve tanımların uygulamada esnetilmeden değerlendirilmesi gerekmektedir. 2/B yönetmeliğinin yaşanan sorunlara göre güncellenerek çalışan personele birliğin sağlanması amacıyla eğitimler verilmelidir. Orman köylüsünün desteklenmesi amacıyla orman sınırları dışına çıkartılan alanların rant elde etmek isteyenlere çanak tutmayacak şekilde hassas olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

2/B madde uygulamasıyla orman sınırları dışına çıkartılan yerlerin satışında metrekare bedeli 1 lira ila 2 lira arasında değişmektedir. Fiyatının bu denli uygun olmasına ve ödeme kolaylığının olmasına rağmen bazı parseller kimse tarafında satın alınmamıştır. Bu da ilk başta orman köylüsünün korunması için yapılan bu çalışmanın çok da verimli olmadığını göstermektedir. Ayrıca yapılan harcamalar düşünüldüğünde ekonomik açıdan da devlete bir kar sağlamamaktadır. 2/B uygulaması çalışması yapılacağını duyan yöre halkı orman içi ve bitişiğindeki açıklıkları, terk edilen ormanlaşmaya yüz tutmuş eski tarım arazilerine ve terk

edilmiş yerlere meyve ağacı dikerek veya o arazileri sürerek sahiplenip 2/B çalışmasında orman sınırları dışına çıkartılmasını talep etmektedirler. Bunun önüne geçmek için 2/B uygulama yönetmeliğinde bir yerin orman vasfını kaybettikten sonra tarım arazisi vasfını kesintisiz devam ettirip ettirmediğini dikkate alınması için düzenleme yapılması bu gibi durumların oluşmasını engelleyecektir.

Çalışmaları hızlandırmak amacıyla yeri uydu görüntüsünde kesin belli olan yerlerin fiili olarak ölçülmesi yerine bilgisayar ortamında nokta atarak haritanın oluşturulması çalışmaları hızlandıracak ve maliyeti azaltacaktır. Sonuçta 2/B parsellerinde kadastro parselleri gibi cm hassasiyeti olmadan yerine göre birkaç metre hassasiyetle çalışılmaktadır.

Orman kadastro ekiplerinin faydalandığı amenajman planı haritaları, kadastro haritaları, izin sahaları, yangın sahaları, suç tutanağı sahaları gibi verilerin sayısal ortamda tek altlıkta görülebilmesinin sağlanması çalışmaların hata payını azaltıp çalışmaları hızlandıracaktır.

KAYNAKLAR

Türker, M. F, Gümüş C. ve Ayaz H., (1995). Türkiye'de Orman Ekonomisi ile İlgili Sorunlar Ve Çözüm Önerileri, Türkiye Ormancılık Raporu, *KTÜ Orman Yayınları, No 48*, Trabzon.

Ayanoğlu, S., (1997). Orman arazilerinin Azalmasına Yol Açan Düzenlemeler *İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Cilt 44 Sayı 3-4*, İstanbul.

Türker, M. F, Gümüş C. ve Ayaz H., (1995). Türkiye'de Orman Ekonomisi ile İlgili Sorunlar Ve Çözüm Önerileri, Türkiye Ormancılık Raporu, *KTÜ Orman Yayınları, No 48*, Trabzon.

Türker, M. F., (2003). Sürdürülebilir Orman Kaynakları Yönetimi ile Orman Sınırları Dışına Arazi Çıkarma Uygulamaları Arasındaki Etkileşim: Mevcut Durum, Yaşanan Darboğazlar ve Çözüm Önerileri, *Orman Kanununun 2/B Maddesinin Uygulanması ve Değerlendirilmesindeki Sorunlar Paneli* 13.03.2003, Ankara.

Usluoğlu, A., (1987). Ormanı Yasal Tanımında Arama Ormana Yararlı Olmadı, Cumhuriyet Dönemi Ormancılığımızda 3116 Sayılı Orman Yasası ve Sonrası, *Türkiye Ormancılar Derneği Yayınları No: 10, 12-2*, 07.02.1987, Ankara.

Nimetoğlu, S., (2008). Orman Sınırları Dışına Çıkarma İşleminin Tanımı ve Tarihsel gelişimi *İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Cilt 58 Sayı 2,* İstanbul.

Öztaş, N., (1978). Orman Kadastrosu Sorunlar ve Çözüm Yolları, *Orman Kadastro Kongresi, Orman Bakanlığı,* 225-231, Ankara.

Usluoğlu, A., (1987). Ormanı Yasal Tanımında Arama Ormana Yararlı Olmadı, Cumhuriyet Dönemi Ormancılığımızda 3116 Sayılı Orman Yasası ve Sonrası, *Türkiye Ormancılar Derneği Yayınları No: 10, 12-2*, 07.02.1987, Ankara.

Güneş, Y., (2009). Orman Kadastrosunda Vasıf ve mülkiyet tayini ve Uygulamadan Kaynaklanan Hatalar *II. Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi, SDÜ,* 250-251. Isparta.

Ayanoğlu, S., (1994). Türk Hukukunda Orman Kadastrosu *İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Cilt 44 Sayı 1-2*, İstanbul.

Turan, S., (2003). Orman Yasalarında 2. Madde Hükümleri, *Orman Kanununun 2/B Maddesinin Uygulanması ve Değerlendirilmesindeki Sorunlar,* 11-15, Mart 2003 Ankara.

Özdemir, Ş. ve Deda, N., (1991). Orman Hukuku, Hukuk, Ceza ve Kadastro Davaları Cilt I, *Feryal Matbaacılık*, Ankara.

Mestav, M., (2001). Açıklamalı İçtihatlı Orman Kanunu ve ilgili Mevzuat, *Yayın Yayınları*, Ankara.

Velioğlu, N., (2008). Orman Sınırlar Dışına Çıkarma İşleminin Tanımı ve Tarihsel Gelişimi *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, seri B cilt 58 sayı 2*. (s. 76)

Demiralp, B. T., (1998). Uygulamada Ormanlarla ilgili Kadastro-Hukuk ve Ceza Davaları, *Alfa Yayınları*, İstanbul.

Aras, C., (2002). Açıklamalı-İçtihatlı Orman Kanunu. *Adil Yayınevi.* Ankara.

Kayganacıoğlu, M., Renda, N., Onursan, G., (1976). *Orman Kanunu İlgili Mevzuat* Ankara.

Aygen, D., (2000). Gerekçeli, Açıklamalı İçtihatlı Orman Kanunu Cilt l. *Yetkin Hukuk Yayınları*, Ankara.

Sınmaz, B. ve Karataş, L, (1995). Orman Kadastrosu, *Yetkin Hukuk Yayınları*, Ankara.

Polat, M., (2007). Konularına Göre Açıklamalı İçtihatlı Orman Kadastro Mülkiyet ve Ceza Davaları Bilirkişilik Rehberi, *TMMOB Orman Mühendisleri Odası Yayın No:26*, Ankara.

Aslan, S. Alkan, H., Eker, M., (2008) 2/B Uygulamalarına İlişkin Bazı Sorunlar: Isparta-Aksu Yöresi Örneği *SDÜ. Orman Fakültesi Dergisi, Seri A, Sayı 1*, Isparta.

URL-1. Orman Genel Müdürlüğü 2018 Performans Değerlendirme Programı, 27/03/2019 tarihinde www.ogm.gov.tr adresinden alınmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Zekeriya BEKTAŞ
Doğum Yeri ve Yılı : Trabzon /1986
Medeni Hali : Evli
Yabancı Dili : İngilizce
E-posta : zekeriyabektas@ogm.gov.tr

Eğitim Durumu

Lise : Trabzon Anadolu İmam Hatip Lisesi
Önlisans : İstanbul Üniversitesi Ormancılık Meslek Yüksekokulu
Lisans : Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi

Mesleki Deneyim

İş Yeri : Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü
İş Yeri : Ankara Orman Bölge Müdürlüğü